

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

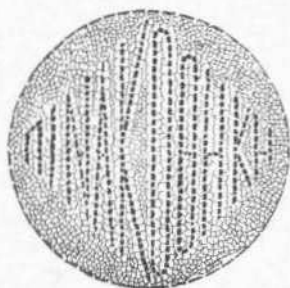
ΕΤΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Ι΄.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1901

ΑΘΗΝΑΙ

◆◆◆ ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ
◆◆◆ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

◆◆◆◆◆ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΠΙΝΑΚΩΤΩΝ
◆◆◆◆◆ ΑΡΙΘ. 22 Α΄.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ
ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 1
ΚΑΙ 20 ΛΕΠΤΑ

“ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ”

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΔΗΜ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α' ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1901 ΤΕΥΧΟΣ Γ'

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Έτησία δρ. 12.

ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ

Έτησία φρ. χρ. 12.

Έξέμνητοι κατ' αναλογίαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Γ' ΤΕΥΧΟΥΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Ν. ΛΑΣΚΑΡΗ-Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Τὸ Μουσουλεϊκόν (Δράμα).
 Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Πείσμα (Διήγημα).
 Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ. Ἡ Βασιλοπούλα τῆς ἀκρῆς τῆς Γῆς (Παραμῆθη).
 ΜΑΡΙΚΑΣ ΜΑΝΤΖΟΥΝΗ. Τώρα. — Ἄνοιξι-Φθινόπωρο. — Ἐμπρός του (Ποιήσεις).
 ΔΙΚ. Τὸ σχολεῖον τῆς ζωῆς (Δι' ἀσκήσεια μου).
 ΗΛ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ. Sic tuancit (Προγραφικὸν διήγημα). Τέλος.
 Δ. Ι. Κ. Ἡ τέχνη κατὰ τὸν Μεσαίωνα (Ἰνδικὴ τέχνη. — Ἀπωτάτη Ἀνατολή).
 ΑΐΜΥΛΙΑΣ ΚΟΥΡΤΕΛΗ. Ἐλα στὸν πύργο. — Μπορεῖς; (Ποιήσεις).

ΚΑΠΟΙΟΥ. Φιλολογικὴ στήλη («Ἐν ἡμερολόγιον»).
 ΔΑΦΝΙΔΟΣ. Σημειώσεις ἐνδὸς μηνός.
 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ. «Νέα Σκηνὴ». — Βασιλικὸν θεάτρον.
 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ. (Μηνὸς Νοεμβρίου). Ἄγγλία. — Γερμανία. — Γαλλία. — Βέλγιον. — Ρωσία. — Ἰσπανία. — Αἴγυπτος. — Τουρκία. — Κρήτη. — Ἑλλὰς.
 Οἱ ΛΟΓΙΟΙ ΜΑΣ περὶ τῶνα Ἐντυπώσεων τῆς ζωῆς (Τίμος Μοραϊτίνης — Στ. Μαρτζώκης. — Χ. Πλιόπουλος. — Σ. Σπυριδωνίδης. — Β. Μανῆς. — Α. Ροντήρης. — Κ. Ζάμπας. — Ἀγ. Νέης. — Στ. Ζωγγαρίδης. — Ν. Ροντάκης).
 Αἱ Εἰκόνες μας. ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

ΦΩΤΟΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

ΘΑΛΕΙΑΣ ΦΛΩΡΑ. Τρία σχέδια τοῦ «Πείσματος» σελ. 221, 222, 223.
 Φ. ΑΡΙΣΤΕΩΣ. Σχέδιον «Πείσματος» σελ. 223.
 R DE SAINT-MARCEAUX. Μνημεῖον Ἄλφ. Δωδέ.
 Α. ΓΕΛΒΕΡΤ. Στήλη Ἑλλ. Ἐλευθερίας.
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΡΕΖΑΝ.

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ. Ἀνάγλυφον μνημείου Λομιδάρδου.
 Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ τῆς ἐν Χίῳ μονῆς τοῦ Ἁγ. Μηνᾶ.
 † ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΔΕΛΤΗΣ («Ἐκ Λιθογραφίας»).
 ΑΐΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ.
 ΜΠΕΤΤΙΝΑ ΦΡΑΒΑΣΙΑΗ.
 ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ, Σελ. 219, 220, 233, 234, 235, 238 κλπ

ΤΗΝ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1902

ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΟΥΝ

ΤΑ “ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ”

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΜΕΤ' ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΙΝΑΚΟΝ

ΠΟΙΗΤΙΚΑ ἜΡΓΑ ΕἰΣ ΠΕΖΟΝ Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Θὰ περιέχῃ ἔργα τῶν Καλλιτεχνῶν

† Ν. Γύζη. — Ν. Λύτρα. — Π. Τσιρεγώτου. — Β. Μποκατσιάκη. — Θάλειας Φλωρᾶ. — Δ. Γερμανιώτου. — Ἐπαμ. Θωμοπούλου. — Β. Κωντοπούλου. — Φρ. Ἀριστέως. — Θωμᾶ Θωμοπούλου. — Μαρίας Σκούφου. — Μ. Ἀθανασιάδη. — Δ. Γαλάνη. — Ζ. Φρυδά. — Στ. Ξενοπούλου.

Τιμὴ ἐν Ἑλλάδι δρ. 3. — Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 3.

Ἐκτυποῦνται μόνον 1,000 ἀντίτυπα. — Οἱ ἔχοντες ἀγγελίας παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστολέψωσιν αὐτὰς μέχρι τῆς 25 Δεκεμβρίου ἢ ἔ. πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης», διὰ νὰ ἔχωσιν ἰσχυρῶς ἀντίτυπα.

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν

ΤΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ.

Ὅδος Πινακῶτων 22 Α'

Ἀθήνας

Athènes — Grèce

ΤΙΜΗ "ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΩΝ,"

Ἐν Ἑλλάδι δρ. 3.—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 3.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

"ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ,"

ΧΩΡΙΣ ΣΤΙΧΟΥΣ
 ΣΤΑΛΛΑΓΜΑΤΙΕΣ
 ΑΠΟ ΤΑ ΒΛΗΘΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ
 ΦΩΤΟΤΥΠΙΑΙ
 ΟΝΕΙΡΑ
 ΤΑΦΟΙ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΕΠΕΣΤΕΡΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΕΝΔΕΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΣΧΗΜΑ
 ΜΕΤ' ΕΓΧΡΩΜΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ
 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΕΠΙ ΧΑΡΤΟΥ ΕΚΛΕΚΤΟΥ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Ἀριθμός	Ὄνομα	Διαμονή	Ἀριθμός ἐπιτύπιν

*Ὅρος ἀπαράβατος: Προπληρωμή.
 Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐγγεγραμμένους συνδρομητάς.*

"ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ,"
 Τὸ ποιητικώτερον δῶρον τῆς Πρωτοχρονίδος

Τὸ παρὸν δελτίον συμπληρωμενὸν καὶ ἀποκοπτόμενον δεῖν νὰ ἐπιστραφῇ
 πρὸ τῆς 15 Δεκεμβρίου πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς «Πανακοθήκης» κ. Δ. Ι.
 Καλογερόπουλον εἰς Ἀθήνας (ὁδὸς Πανακωτῶν 22α).

Ν. ΔΑΣΚΑΡΗ ΚΑΙ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΜΑΥΣΩΔΕΙΟΝ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΒΡΑΝΑΣ, κτηματίας   ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, ιατρός.
ΕΛΕΝΗ, θυγάτηρ του   ΧΑΡΤΟΦΥΛΛΑΣ, συμβολαιογράφος
ΜΑΝΩΛΗΣ, υπηρέτης του Βρανᾶ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις τῷ 1854.

[Ἡ σκηνὴ περιστῆ αἰθουσαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤτον πλουσίως ἐπιπλωμένην. Θύρα εἰς τὸ βάθος, φέρουσα εἰς μέγαν διάδρομον. Δεξιᾶ παράθυρον μετὰ παραπετασμάτων, ἀριστερᾶ μαρμαρίνη θερμάστρα, ἐφ' ἧς ὡρολόγιον καὶ κηροπήγιο. Παρὰ τὸ δευτερον πρὸς τὰ δεξιὰ παρασκήγιον δύο καθίσματα ἐκατέρωθεν μικρᾶς τραπέζης, ἐφ' ἧς κυτίον με ντόμινο. Εἰς ἀμφοτέρα τὰ πλάγια, θύραι ἕναντι ἀλλήλων φέρουσαι, ἡ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα τοῦ Βρανᾶ δωμάτια, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς οἰκίας. Καναπές καὶ ἀνάκλιτρα εἰς καταλλήλους θέσεις.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΛΕΝΗ καὶ ΜΑΝΩΛΗΣ

(Κατὰ τὴν ἄρσιν τῆς αὐλαίας ἡ Ἐλένη ἵσταται παρὰ τὴν μεσαίαν θύραν καὶ ὁμιλεῖ πρὸς τὰ ἔξω).

ΕΛΕΝΗ. Ἐλα, καϋμένε Μανώλη, κάνε γρήγορα νὰ συγυρίσωμε ἴλιγο... Ὅπου κι' ἂν εἶναι θὰ ζυπνήσῃ ὁ πατέρας.

ΜΑΝΩΛΗΣ (εἰσερχόμενος). Μὰ κάθε μέρα, κυρία μου, συγύρωμα ; Ὅθ' χαλάσωμε τὰ ἐπιπλα καὶ θάχουμε φωναῖς !

ΕΛΕΝΗ. Νὰ κάνῃς αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω... Πάρε τὸ ξεσκονιστήρι κι' ἐγὼ ἀνοίγω τὸ παράθυρον. (Βαίνει πρὸς τὸ παράθυρον).

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ὅπως ἀγαπᾶτε. (Ἀρχίζει νὰ ξεσκονίῃ τὰ ἐπιπλα).

ΕΛΕΝΗ. (ἀνοίγουσα τὸ παράθυρον καὶ βάλουσα κραγγήν). ὦ!... ἄλλο κάρρο πάλιν!... (Πιπτει ἐπὶ πλοῖσιον ἐκεῖ εὐρισκομένου καθίσματος καὶ ἀποστρέφει μετὰ φρίκης τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ παραθύρου).

ΜΑΝΩΛΗΣ. (τρέχων πρὸς τὸ παράθυρον μόνος,

ἐντρομος. Ἄλλο ; !... (Μόλις προβάλλει τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἀποσύρεται ἀμέσως καὶ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον μετὰ φρίκης, κλείει δὲ τὸ παράθυρον χωρὶς νὰ βλέπῃ ἔξω). Παναγία μου, σῶσε !... Τί κακὸ εἶναι τοῦτο ποῦ μᾶς γύρε !...

ΕΛΕΝΗ. Σῶπα, καϋμένε Μανώλη!... Σῶπα!... (Ἀποστρέφει ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὸ πρόσωπόν της τὸ ὁποῖον καὶ κρύπτει μετὰ τὰς παλάμας της).

ΜΑΝΩΛΗΣ. Τί νὰ σιωπήσω, κυρία μου, ποῦ μᾶς περιέζωσεν ἡ χολέρα κι' ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει ἂν θὰ ζοῦμε κι' ἐμεῖς αὔριο!...

ΕΛΕΝΗ. Ἄ! μὰ σῶπα λοιπόν!... Κατήγηγες ἀνυπόφορος!... (Ἐγείρεται ἀποτόμως καὶ ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΑΝΩΛΗΣ μόνος, εἶτα καὶ ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἔχει δίκαιο, γιὰτι καὶ μόνον ν' ἀκοῦς νὰ σοῦ μιλᾶνε γιὰ τὴν χολέρα, σὲ πιάνει ἔτσι σὺν... ὦχ! νά! νά!... Μοῦ φαίνεται πῶς... (Θέτει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κοιλίας του). ὦχ! Παναγία μου!... ὦχ!... Σῶσον, Κύριε, τοὺς εὐσεβεῖς!... (Ποιεῖ ἐπὶ τῆς κοιλίας του τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ). Ἄι!... Ἄι!... (Πηδᾷ κωμικῶς).

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (εἰσερχόμενος διὰ τοῦ βάθους). Κάτι 'ς τὸ χορὸ βλέπω τῶρριξες πρωτ-πρωτ, Μανώλη!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἄ! τοῦ λόγου σου εἶσαι, κύρ-γιατρέ;... Ἀπάνω 'ς τὴν ὥρα ἔρχεσαι.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. (ἀφελῶς). Ἐτσι;... Καὶ δὲν μοῦ λές ἕκανες τὴν διαθήκην σου, ἢ σκοπεύεις νὰ πεθάνῃς ἀδιάθετος;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Πολὺ ἀδιάθετος μάλιστα!... Αἰσθάνομαι κάτι πόνους ἐδῶ 'ς τὴν κοιλιά... Ἄι!... ἄι!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ὅ τὴν κοιλιά;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναι, μοῦ φαίνεται ἔτσι σὺν νὰ ἔχω

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Δεν είναι τίποτε, μη φοβάσαι... Πρὸ πάντων, μη φοβάσαι... Σοὺ τὸ εἶπα καὶ ἄλλοτε, ὅσον περισσότερο τὴν φοβάσαι τὴν χολέρα, τόσον περισσότερο σὲ κηνυγάζει.

ΒΡΑΝΑΣ. Νὰ μὴ τὴν φοβῶμαι, αἶ... τότε ἔχεις δίκαιον... μού πέρασε.

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Ἐπειτα ἔχεις καὶ ἄλλον λόγον νὰποφεύγῃς τοὺς φόβους. Ἐπαθεῖς ἀπὸ πρώτην προσβολὴν ἀποπληξίας καὶ πιθανὸν μιὰ δευτέρα νὰ σὲ στείλῃ ὑπὸ τὸ μαυσωλεῖόν σου γρηγορότερα ἀπὸ τὴν χολέραν... (ἀκούεται κρότος κάρρου). Νὰ τη! μάλιστα... περνᾷ κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι σου!... (Βαίνει γὰροῖξη τὸ παράθυρον).

ΒΡΑΝΑΣ. Κύττα τὴ δουλειά σου χριστιανέ!... Ὅχι, ὄχι!... (Ἐμποδίζει τὸν Λύσανδρον ἀπὸ τοῦ γὰροῖξη τὸ παράθυρον). Ἐλα λοιπὸν νὰ σοὺ δώσω νὰ καυλάβῃς περὶ τίνος πρόκειται... Κάθησε ἐδῶ κοντὰ στό τζάκι... (Τὸν φέρει πλησίον τῆς θερμάστρας.) καὶ περίμενε ἕνα λεπτό. (Σπεύδει εἰς τὸ μικρὸν γραφεῖον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν διὰ διαφορετικῶν κλειδιῶν, λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ φάκελλον καὶ κλειδώνει ἐκ νέου. Κατόπι προχωρεῖ πρὸς τὸν Λύσανδρον). Ἐλα λοιπὸν νὰ σοὺ δείξω τὸ σχέδιον τοῦ μαυσωλεῖου μου, ποῦ θὰ κλείσω καὶ τὸν φάκελλον τῆς διαθήκης μου (Ἐξάγει ἐκ τοῦ φακέλλου χαρτίον).

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Καὶ νομίζεις πῶς τὰ παιδιά σου θὰ ἐκτελέσουν αὐταῖς τῆς ἀνοησίας;

ΒΡΑΝΑΣ. Ὡς πρὸς αὐτὸ νὰ εἶσαι ἡσυχός. Ἐχω λάβει τοιαῦτα μέτρα, ὥστε τὰ παιδιά μου θὰ βρεθῶν με δεμένα τὰ χεῖρα τὸν καιρὸν ποῦ θὰ δένουν αὐτὰ τὰ δικὰ μου... (Ἐκτυλίσσων τὸν σχέδιον). Γιὰ ἰδέε!... Μαυσωλεῖον βασιλέως!... Τὸ ὄγδον θαῦμα τοῦ κόσμου!

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. (μὲ ἐκπληξιν.) Δικό σου εἶναι αὐτὸ τὸ μαυσωλεῖον;

ΒΡΑΝΑΣ. Δικό μου βέβαια!... Γιατί τάχατε, εἶναι καλλίτεροι ἀπὸ μένα ἐκεῖνοι οἱ μασκαράδες, ποῦ τὰ φτιάχνουν σὰν κι' αὐτό;

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Μ' αὐτό, εὐλογημένη, εἶναι παλάτι ὀλόκληρο γιὰ νὰ κατοικήσουν ἀράχνες!

ΒΡΑΝΑΣ. (γελῶν). Παλάτι αἶ; Νά, ποῦ τὸ εἶπες μόνος σου. Αὐτὴ εἶναι ἡ δόξα μου. Το παλάτι ἀφορᾷ ἐμένα. Ὅσῳ γιὰ τῆς ἀράχνες, ποῦ εἶπες, αὐταῖς εἶναι πειὰ ἡ τύχη τοῦ κόσμου.

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Δεν πιστεύω νὰ ὀμιλῇς σπουδαίως καὶ νὰ ἐλησημόνησες καθ' ὀλοκληρίαν τὰ παιδιά σου;

ΒΡΑΝΑΣ. (θέτων τὸ σχέδιον ἐντὸς τοῦ φακέλλου). Ὡχ! ἀδελφέ καὶ σὺ μετὰ τὰ παιδιά μου καὶ τὰ παιδιά μου! Ἀφοῦ δὲν φροντίζω ἐγὼ ποῦ τὰ ἔκανα, τί σὲ μέλει σένα; Ἄνακατώνομαι ἐγὼ μετὰ βετονόλαδα καὶ τῆς βεντούζαις τῆς δικαῖς σου; Γιατί λοιπὸν ἐσὺ ἀνακατώνομαι μετὰ τῆς βεντούζαις τῆς δικαῖς μου; Ὅριστε;... Ἄς

κάνουν καλὰ μετὰ τὴν τύχη του... αὐτὸ δὲ σοὺ τὸ ξαναεἶπα!... Ἄμ τί!... Θὰ σοὺ κάνω ἐγὼ τὸν κύρ Περικλῆ, τὸν γιοῦ μου, καλλίτερον ἀπὸ μένα; Ξέρεις δ, τι δόξαις πρόκειται περὶ ὑποθέσεων, σ' αὐτὸν ἔρχονται καὶ ἀποτείνονται πάντοτε; Ἐμένα οὔτε κὰν μετὰ λογαριάζουν ἂν ὑπάχω 'ς τὴ ζωὴν ἢ ὄχι; Περικλῆς ἀπάνω, Περικλῆς κάτω... Ἄ! λοιπὸν, κάτω ὁ Περικλῆς!... Ἐγὼ, εἶμαι ἐγὼ!... Ἐκεῖνα ποῦ ἔφτιασα ἐγὼ, θὰ τὰ χελάσω ἐγὼ καὶ ὄχι ἄλλος!... Ἐτελείωτε! Ἐγὼ! ἐγὼ! ἐγὼ!

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Ἐξέουρα πῶς εἶσαι ἐγωῖστής, ἀλλ' ὄχι ἔτσι πάλι!... Τὰ ὑπερέβῃς καὶ τοῦ ἐγωῖσμοῦ τὰ ὅρια!... Πρόσεξε! Ἐπαρόχθης πολὺ σήμερα καὶ θὰ σὲ βλάψῃ... Ἐλα, ἔλα νὰ σοὺ κόμω μιὰ ἄλλη παρτίδα ντόμινο, νὰ ἡσυχάσουν τὰ νεῦρα σου, καὶ ὅσον διὰ τὴν διαθήκην σου θὰ μὰκούσης. Θὰ κοντήνωμεν ὀλίγον τὴν κολῶνα τοῦ Μαυσωλεῖου σου, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἀπὸ τὸ Σούνιον ἂς φαίνεται κι' ἀπὸ τὴν Λειψοκουτάλα, καλὰ εἶναι. Τί διάβολο! Κι' ὁ μέγας Ναπολέων νὰ ἦσουν, πάλιν ἡ φιλοδοξία σου δὲν θὰ ἔφθανεν ὡς τὸ Σούνιον!... Ἐλα, ἔλα, κάνω ἕνα ντόμινο... θὰ ὠφίλῃς καὶ σένα, θὰ διασκεδάσω κ' ἐγὼ.

ΒΡΑΝΑΣ. Πῶς! πῶς!... Θὰ διασκεδάσης καὶ σὺ;!

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Ἐννοεῖται.

ΒΡΑΝΑΣ. Ὡστε διασκεδάσεις μετὰ τὸ ντόμινο ποῦ παίζομεν;

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Βεβαίως.

ΒΡΑΝΑΣ. Καὶ δὲν μού τῶλεγε, ἀδελφέ, τόσον καιρὸ;... Ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς παίζεις μόνον διὰ νὰ διασκεδάσης ἐμένα... Ἄ! μὰ τότε, δὲν ξαναπαίζω... Χαῖρε το!... Ἀκουε; ἐκεῖ νὰ διασκεδάσης καὶ σὺ!... Νά, λοιπὸν!... (Σπεύδει εἰς τὴν τράπεζαν καὶ σκορπίζει τοὺς πεισοὺς κατὰ γῆς). Σ' ἀρέσει καὶ σένα τὸ ντόμινο αἶ; Διασκεδάσεις καὶ σὺ αἶ; Ἄ! μὰ εἶσαι ἐγωῖστής!... Εἰσθε ὄλοι σας ἐγωῖσταί, σὰν κ' ἐκεῖνον τὸν γιοῦ μου, ποῦ θέλει ν' ἀνακατώνεται εἰς ὄλας μου τὰς ὑποθέσεις...

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. (ἀπαθῶς.) Ἄκουσε, βροντᾷ. Μήπως ἔχεις μέσα κανένα Ψαλτήρι;

ΒΡΑΝΑΣ. (ὀργισμένος). Νὰ τὸ κάνω τί;

ΛΥΣΙΑΝΔΡΟΣ. Μοῦ φαίνεται πῶς θέλεις διάβασμα!

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

ΘΑΛΕΙΑ ΦΛΩΡΑ.

« Ἀκουμβῶν μετὰ τὰς δύο χεῖρας εἰς τὸ κάθισμα... »

ΠΕΙΣΜΑ

ΕΓΥΡΙΣΕΝ ἀποτόμως μετὰ ἕνα περιφρονητικὸν ὕφος, ἀνεσήκωσε μετὰ κάποιαν ὑπερηφάνειαν τὰ κατάμαυρα μαλλιά της, διὰ νὰ τὰ τακτοποιήσῃ δῆθεν—ἂν καὶ ἦσαν πολὺ καλὰ τακτοποιημένα—καὶ διγυθύνθη πρὸς μιάν μεγάλην πολυθρόναν, εἰς τὸ βάθος τῆς παραπλευροῦ αἰθούσας.

Ἐπῆρεν ἕν εἰκονογραφημένον περιοδικὸν καὶ ἡ γλυκυτάτη φυσιογνωμία της, τὰ ἀστράπτοντα μάτια της—οἱ ὀλόμαυροι ἐκεῖνοι κεραυνοὶ—ἐκρύβθησαν πίσω ἀπὸ τὰς πυκνοτυπωμένας σελίδας τοῦ περιοδικοῦ.

Ἐκεῖνος, ἔμεινεν ὡς ἀποσβολωμένος εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν. Ἀκουμβῶν πάντοτε μετὰ τὰς δύο χεῖρας εἰς τὸ κάθισμα, τὸ συχνὰ εἰς μιάν νευρικήν σύσπασιν τῶν δακτύλων κλονιζόμενον, ἐκάρφωσε τὰ πνιγμένα εἰς ἕν θάμβος μάτια του εἰς τὰ ἀγέρωχα ἐκεῖνα νῶτα, τὰ ὁποῖα ἀπεμακρύνοντο μετὰ μεγαλοπρεπῆ νωγέλειαν καὶ εἰς τὰ ὁποῖα συνετρίβοντο διὰ μιᾶς ὄλα τὰ ὄνειρά του, τὰ ὁποῖα ἐπὶ δύο τῶρα μῆνας ὕφαιναν ἡ ψυχὴ του.

Ἐθωβάθη. Τί νὰ εἶπῃ εἰς τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην τρικυμίαν! Ἦτο εἰς συνεττριμμένον τραυματίας, εἰς ἡττημένον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε

τὸ δικαίωμα ἴσους μιάν ν' ἀρθρώσῃ συλλαβὴν.

Καὶ ἀφοῦ ἐκείνη ἐπρίσθη εἰς τὴν πολυθρόναν, ἐχαμήλωσεν ἐκεῖνος τὰ μάτια καὶ ἐστηρίχθη καλὰ εἰς τὸ κάθισμα, τὸ ὁποῖον ἠσθάνετο νὰ τοῦ φεύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας. Νὰ ὁμολόγῃ τὴν ἡτταν του; Ἦθ' συνετρίβητο ἄνευ ἐλπίδος ἀνορθώσεως. Νὰ ἐπέμενε; Ἦθ' ἀπεδιώκετο τῆς αἰθούσας ἐκεῖνης. Ἐσχε τὴν δύναμιν καὶ πάλιν νὰ τὴν ἀτενίσῃ περίλυπος, μετὰ μιάν τώρα μὲν ἀρχομένην ἀγανάκτησιν. Ἀλλ' ὁ ἔρωσ του ἦτο ἰσχυρός, ἰσχυρότερος τοῦ πείσματός της. Ἐκαμε δύο τρία βήματα καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, ἐκάθισε πολὺ πλησίον της. Καὶ εἶδε καὶ πάλιν, ὠραιότερους τώρα, σχεδὸν γυμνοὺς τοὺς βραχίονας της, τοὺς εὐρώστους καὶ τορνευτοὺς βραχίονας, τοὺς ὁποῖους δὲν ἐκάλυπτεν, ἐθώπευε μᾶλλον μιὰ λεπτοτάτη γάζα. Τὰ στήθη της, τὰ εἶδε περισσότερο τώρα ἀνυψούμενα ἀπὸ τὸν θυμὸν καὶ αἶ πτυχαί τοῦ φορέματός της, λεπτοῦ θερινοῦ φορέματος, ἐπιπτῶν χαριέσταται γύρω εἰς τὸ πλαστικὸν της σῶμα. Καὶ εἶδε τὸ κύμα τῶν μαλλιῶν της—κύμα χωρὶς τὸν ἀφρόν τοῦ γῆρατος—κύμα πολυσύνθετον, ἀκράτητον, τὸ ὁποῖον ἐκλυδωνίζετο περὶ τῆς ἰδιορρύθμου ἐκείνης κεφαλῆς καὶ ἐφίλει τοὺς κροτάφους καὶ ἐστεφάνωνε θριαμβευτικῶς τὸ μέτωπον. Ὡ, ἡ κίμη της! Τὴν ἠσθάνετο νὰ γίνεταί μία ἄλυσσος καὶ νὰ τοῦ περισφιγγῇ τὰς χεῖρας καὶ νὰ τοῦ δένη τὴν γλῶσ-

σαν, να γίνεται ένας όρις και σιγά-σιγά να πλησιάζει και να τον περιβάλλει, να του απομυζήσει την καρδιάν.

Έζηκελούθει να την βλέπει ξεπλωμένη να διαβάσει, χωρίς να διαβάζει, να κυττάει τις εικόνες άσυνειδήτως, χωρίς ν' αντιλαμβάνεται. Η Σπίγξ εκείνη είχε θείλητρον Άφροδίτης. Τό σκληρόν, τό συννεφώδες εκείνο πλάσμα έφάνετο εις τὰ μάτια του ως μία μουσική συμφωνία, ή όποία είχεν άρχισή τόσφ άπαλά και έτελείωνε με μίαν άδυσώπητον θύελλαν, με μίαν άνύποπτον καταστροφήν.

Και ό νευρικός οργανισμός του συνετράχθη. Έπό την λεπτήν γάζαν έβλεπε προκλητικόν τό σφρίγος της σαρκός της ροδολεύκου, του λαιμού έβλεπε τὰ άρτηρίας αναπαλλομένας και έπρωτίμησε να διακινδυνεύσει τό πάλν την στιγμήν εκείνην, αλλά να μη άφίση ποτέ να διαφύγη των χειρών του ή λατρευμένη εκείνη όπτασία, ή όποία σχεδόν έφρουγε. . .

Άνεμνήσθη άστραπιαίως ποσάκις τον περιέβαλε με την γαλήνην του βλέμματός της, ποσάκις τον ειλικυσε με τον μαγνήτην του μειδιάματός της! "Ω, του έφέρετο τόσον καλά, σχεδόν του έδεικνυε ότι τον ήγάπη, και αυτός, άχάριστος, διά να την κάμη να ζηλοτυπήσει—ήθελε στερεόν τό οικοδόμημα της άγάπης του—έφάνη περιπονητικός πρὸς μίαν άλλην, πρὸς την όποιαν

άπολύτως τίποτε δέν τον συνέδεε και διά την όποιαν τίποτε δέν ήσθάνετο. Πώς να αισθανθῆ, άρνού όλην την ψυχήν του, μα όλην, είχε συναρπάσει της μαγίσσης εκείνης τό κάλλος, τό άπρόσιτον, τό άυστηρόν, τό διαβολικόν, τον είχε δέσει εκείνων των μαλλιών της τό φρίσσον μελανόν κύμα. . .

Κ' εκείνη, ή μόνον εις κορυφάς άτενίζουσα, είπίστευεν ότι άλλη την ύπεκαθίστα και, όχι εκ τυλής ζηλοτυπίας, άλλ' εκ πείσματος, εξ έγωισμοῦ, ήθέλησε να τον εκδικηθῆ, μη άνευμένη καμμίαν ταπεινώσειν, καμμίαν άλλην όχι υπερτέρην της, άλλ' ούτε ίσην.

—Μάγισσα, της είπε με ταπεινήν φωνήν— και την άπεκάλει πάντοτε ούτω κατά τὰς έρωτικές ιδίως εκρήξεις—μη γίνεσαι Μέγαιρα. Ηξεύρεις ότι κρατείς στα χέρια σου την καρδιά μου; μη την ποδοπατήεις. Μη κάνεις κατάχρησιν της δυνάμεώς σου. Δέν άγαπῶ άλλην, όχι, όχι. . .

—Δέν με μέλει. . . Ν' άγκυπῶτε, κύριε, όσες θέλετε. . . Όσο μάλιστα περισσότερες άγαπήσετε, τόσφ ώραιότερα θά περνῶτε τον καιρόν σας. . .

—Σόνια. . .

—Άρκεί επί τέλους! Είπατε πολλά, μα πάρα πολλά λέτε. . .

—Ά, ναί, όλα τὰ λέγω, άμα είπῶ τόνομά σου. "Ω, Σόνια. . .

Και εκρημνίσθη κάτω, σύσσωμος, εις τὰ γό-

ΘΑΛΕΙΑ ΦΛΩΡΑ.

*Έζηκελούθει να την βλέπει ξεπλωμένη να διαβάσει. . . *

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΤΗΣ ΑΚΡΗΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΙΑ φορά κι 'έναν καιρό είταν και δέν είταν, είταν ένα πολύ ώμορφο Βασιλόπουλο, που έλεγε ότι δε θά παντρευτῆ ποτέ, αν δέν πάρη την πλειό όμορφη του Κόσμου.

Μιάμέρα, τό χειμώνα, εκεί που κυνηγούσε μαζί με τό παιδί του πρωτοσύμβουλου του πατρός του, σκότωσε μια έφτά-γλώσσα κίτσα, και τό αίμά της έρρεψε ψηλά στο χιόνι, και τό χιόνι κοκκίνισε ένα χρώμα κόκκινο, που δε μπορούσε να τό κόμη κομμάτι βαφή του κόσμου. Εκείνη τῆ στιγμή περνούσε κι 'ένος Καλόγερος, και βλέποντας τό κοκκινισμένο χιόνι είπε:

—Τέτιο χρώμα μόνο τὰ μάγουλα της πανέμορφης κόρης του Βασιλιά τῆς Άκρης τῆς Γῆς έχουν στὸν κόσμον όλο.

Άκούοντας αυτά τὰ λόγια τό Βασιλόπουλο αίστάνθηκε στην καρδιά του μια μεγάλη έπιθυμία να ίδῆ αυτή την πανέμορφη Βασιλοπούλα τῆς Άκρης του Κόσμου, που είχε τὰ πλιό κόκκινα μάγουλα, κι' από τό μεγάλο του πόθο άρρώστησε βαρυνά. Η Βασίλισσα ή μάνα του, βλέποντας τό παιδί της τόσο άρρωστο, έκραξε όλους τους γιατρούς του Βασιλείου, αλλά καμμίά γιατριά δέν βρέθηκε, κι' άρχισε να τό κλαίει ζωντανό.

Τότε τό άρρωστο Βασιλόπουλο της είπε:

—"Αν θέλῃς να γιάνω, να μου δώσης ένα φόρτωμα φλωριά και τρεῖς καθαλάριδες για να κόμω ένα μακρινό ταξίδι, όπουθε θά γυρίσω ύστερα από δύο τρία χρόνια.

Άκούοντας αυτά τὰ λόγια ή Βασίλισσα πήγε στο Βασιλιά και του λέγει: τό και τό ζητάει ό μοναχογιός μας, για να γείνη καλά. Ο Βασιλιάς άκούοντας αυτά τὰ λόγια από της Βασίλισσας τό στόμα διάταξε και του έδωκαν ένα φόρτωμα φλωριά και τους τρεῖς καθαλάριδες, και τό Βασιλόπουλο έφυγε μαζί με τό φίλο του, τό γιό του πρωτοσύμβουλου.

Πάν, πάν, πάν κατά ήλιου κι' όλο κατά ήλιου. Ταξίδεψαν τρεῖς μήνες όσο να φτάσουν στο Βασίλειο της Άκρης τῆς Γῆς, απ' εκεί που βγαίνει ό ήλιος. Ρωτοῦν για την πανώρια τῆ Βασιλοπούλα, πουχε τό πλιό κόκκινο μάγουλο του κόσμου, και μαθαίνουν ότι την είχε ό γονιός της σ' ένα ξεχωριστό παλάτι, με σαράντα πεντάμορφες κορασιές, και με μια καλόγρια, που τες φύλαγε όλες, και μόνο κάθε Κυριακή έβγαине με την Καλόγρια και με τέσσαρα κορίτσια και πήγαινε στην εκκλησία, όπου ήταν ή μάνα της θαμμένη και της άνα-

νατα, επάνω εις τον παχύν θελούδιον τάπητα, ύψωσεν ικετευτικώς τους οφθαλμούς, πλημμυρισμένους από δάκρυα και ένηγκλίσθη τους πόδας της. . . Έσύρθη σχεδόν εις τὰ κράσπεδα της έσθητός της, ρίγος εκλόνισε τό σώμά του και ως κατάδικος επί της σανίδος του θανάτου άνέμενε την χάριν των χειλέων της. . .

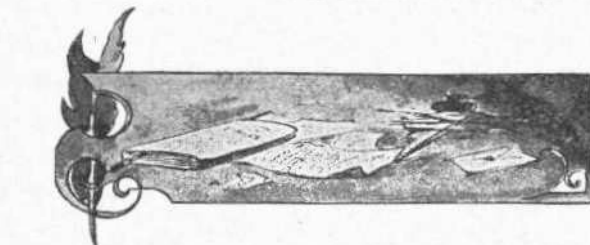
Η γυναικεία φιλερέσκια άνέζησε. Συνησθάνθη τό θείλητρον της, είδε αναγεννώμενον τό γόητρον με τό όποιον ήχηλώτιζε, συνέτριβεν ένα άνδρα τόσφ άφοσιωμένον, τόσφ καλόν, ήθικόν, δέν ήθελε να βλέπει να σύρεται ούτω ένας τον όποιον αυτή επί τέλους ήγάπη. έλησμόνησεν ότι ήτο γυνή και με μίαν ταχύτητα, σχεδόν ακροβατικήν, τον άνήγειρε με τους στιβαρούς βραχιόνάς της, και εκείνος, συρόμενος και άνυψούμενος, έπεσεν όρμητικώς εις τον λαιμόν της και επάνω εις τον άπαλόν πλούτον του στήθους της έμεινε λιπόθυμος. . .

Όταν έφυγεν εκείνος, επήγεν ή Σόνια να γράψη εις τό ήμερολόγιόν της δύο τρεῖς λέξεις, όπως συνείθιζε να κάμη σχεδόν κάθε ήμέραν.

Και έγραψεν:

«Εις τον έρωτα, τό πείσμα δι' ένα άνδρα ειρε καταστροφή' δια μίαν γυναίκα, θριαμβος.»

Α. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

R. DE SAINT-MARCEAUX. Μνημείον Α. Δωδέ.

Σχέδιον στήλης 'Ελλην. 'Ελευθερίας.

φτε μίαν άσπρη λαμπάδα. Πήγαν και στάθηκαν στη θύρα του νεκροταφείου και οι δυο και περιμεναν ναρθή ή Βασιλοπούλα, να την ιδούν. Όταν ήρθε ή Βασιλοπούλα, τό Βασιλόπουλο τάχασε από την όμορφιά της. Λέει στό φίλο του.

— "Αν δέν την πάρω την Βασιλοπούλα θάρθω την έρχομένη Κυριακή να σκοτωθώ μυστά της! Εύρε τρόπο να την πάρω, γιατί άλλοιώς μ' έχασες!

— "Ήούχασε, του είπε ό φίλος του, και θα βρω τόν τρόπο.

Τί κάνει; Ντύνεται γυναικίσια φορέματα και πηγαίνει στην Καλόγρια, που φύλαγε τή Βασιλοπούλα με τες σαράντα συντρόφισσές της, και την παρακαλεί να την πάρη κι' αυτή στό παλάτι μαζί με τες συντρόφισσες της Βασιλοπούλας. 'Αρνιέται ή Καλόγρια, άλλ' αυτός της βάνει ένατό φλωριά στό τραπέζι άπάνω και φεύγει.

Τήν άλλη την ήμέρα ξαναέρχεται. Τήν ξαναπαρακαλεί, άλλ' αυτή άγύριγη πάλε. Ξαναφίνει άπάνω στό τραπέζι άλλα ένατό φλωριά και της ματαξαναλέγει για ύστερη φορά:

— Χίλια φλωριά έχω άκόμη. "Αν με δεχτής χάρισμά σου!

Ή Καλόγρια είχε πάρει ως τότε τριακόσια

φλωριά, άκούοντας ότι μπορούσε να πάρη κι' άλλα χίλια, σκέφτηκε, σκέφτηκε, σκέφτηκε και στό τέλος έκλινε προς τά φλωριά, κι' αποφάσισε να τή πάρη.

— Πήγαινε, του είπε, να μου φέρης τά φλωριά. Σε δέχομαι!

Μιά και καί δυο τό παιδί και στό Βασιλόπουλο και του είπε χαρτί και καλαμάρι δλα, και παίρνοντας από τό δισάκι χίλια φλωριά τράβησε για τό παλάτι, που είταν ή Βασιλοπούλα, ηύρε την Καλόγρια, της έδωκε χίλια φλωριά, κι' έγινε δεχτό μέσα με τή σαράντα κορίτσια, που κρατούσαν συντροφιά της Βασιλοπούλας. Ή Βασιλοπούλα ευχαριστήθηκε πολύ από την καινούργια συντρόφισσα, κι' επειδή είχε συνήθεια να παίρνη στό κρεβάτι της κάθε βράδυ ένα από τή σαράντα κορίτσια, με την άράδα, τό πρώτο βράδυ προσκάλεσε την καινούργια τάχα συντρόφισσα να κοιμηθή μαζί της. Στόν ύπνο ή Βασιλοπούλα έννοιωσε ότι εκείνη που νόμιζε κορίτσι είταν παιδί. Τόν ρώτησε τί γύρευε, ποιος είταν ό σκοπός του, που μπήκε εκεί μέσα, και τό παιδί της τή είπε όλα με την άράδα: "Ότι έρχεται από μακρυνά μ' ένα Βασιλόπουλο, που τρελλένονταν από την άγάπη που της είχε, για τό κόκκινό της τό μάγουλο, ότι μπήκε μέσα με τά φλωριά, που έδωκε της Καλόγριας, μόνο και μόνο για να εξηγηθή και ότι, αν δέ στρέξη να πάρη τό Βασιλόπουλο, τό καημένο θα πεθάνη από την πολλή του την άγάπη. Ή Βασιλο-

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ
* ΘΕΑΤΡΟΝ
** ΑΘΗΝΩΝ

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ PEZAN

πούλα, άμα ήκουσε αυτά, είπε στο φίλο του Βασιλόπουλο:

— Λυπούμαι πολύ, που δε μπορώ πλιό να πάρω τό Βασιλόπουλό σου, διότι ο πατέρας μου μ' έχει άρραβωνιασμένη σ' έν άλλο Βασιλόπουλο και σε λίγες εβδομάδες θάρθῃ να με πάρη . . .

— Άλλά, Βασιλοπούλα μου, τῆς λέγει αυτό, πολύ θ' άδικηθῆς; ν' άφήσης τό Βασιλόπουλο τό δικό μου, που για τήν άγάπη σου ήρθε από τόσο μακρινόν τόπο, άφίνω που και στην ώμορφιά δέν τόν περνάει κανένας.

- Είναι πολύ ώμορφος;
- Σου είπα δέν τόν περνάει κανένας!
- Όμορφότερος από σένα;
- Έγώ δέν είμαι τίποτε μπροστά του.
- Τότε να τόν ιδώ μιá φορά κι' εγώ κι' ύστερα αποφασίζω.

Τό παιδί πήρε άδεια από τήν Καλόγρια και βγήκε από τό παλάτι, ήρθε τό Βασιλόπουλο και τοῦ είπε τά πάντα όλα. Ύστερα έμειναν σύμφωνοι ν' άντρωωθῆ τό Βασιλόπουλο με τῆ Βασιλοπούλα στο νεκροταφείο, όπου θά πήγαινε ν' ανάψη κηρία στον τάφο τῆς μάνας τῆς. Έτσι γύρισε πίσω τό παιδί στο παλάτι τῆς Βασιλοπούλας και τῆς είπε ότι τό Βασιλόπουλο τήν Κυριακή θά τήν περιμένῃ στο νεκροταφείο.

Η Βασιλοπούλα δέν ξεχωρίζονταν καθόλου από τό παιδί αυτό, τό φίλο του Βασιλόπουλου, και κάθε βράδυ τό έπαιρνε στο κρεβάτι τῆς.

Τήν Κυριακή πρωί ἡ Βασιλοπούλα πήρε τό παιδί και τρία άλλα κορίτσια του Παλατιού τῆς και τήν Καλόγρια και πήγε στο νεκροταφείο.

Είδε τό Βασιλόπουλο, που άκουμπούσε στον τοίχο, θλιμμένο και περίλυπο και τόσο άρσσε, που λίγο έλειψε να πέσει καταγῆς. Τότε είπε στο φίλο του, ότι τῆς άρσσε πολύ τό Βασιλόπουλο, και ότι θά τό πάρη χωρίς άλλο, γιατί δέν μπορεί να ζῆσῃ χωρίς αυτό, αν δέν τό πάρη.

Τήν άλλη Κυριακή άξαφνα και χωρίς να τόν περιμένῃ κανείς ήρθε ο άρραβωνιαστικός τῆς Βασιλοπούλας να τήν πάρη με μεγάλο φουσατό. Τό μισό το φουσατό πέξεψε στο βασιλικό παλάτι με τόν άρραβωνιαστικό, και τ' άλλο τό μισό έξω από τό παλάτι, που θρίσκονταν ἡ Βασιλοπούλα. Όταν έμαθε ἡ Βασιλοπούλα ότι ήρθε ο άρραβωνιαστικός τῆς να τήν πάρη έπεσε να πεθάνῃ από τήν λύπη τῆς, αλλά τό παιδί τῆς είπει:

- Μη φοβάσαι, Βασιλοπούλα μου, κι' εγώ θά σε κόμω να πάρῃς εκείνον, που αγαπῆς.
- Πῶς θά τό καταφέρῃς; αυτό, αφού τό παλάτι μου είναι περικυκλωμένο από τό φουσατό του άρραβωνιαστικού μου. (Του άπολογῆθηκε ἡ Βασιλοπούλα).
- Έγνοια σου, εσύ! (Τῆς είπε τό παιδί). Μόνο να κόμῃς ένα πράγμα...
- Ό, τι θέλεις τό κόμω...
- Τήν ἡμέρα που θά σε πάρῃ ο άρραβωνια-

στικός σου και θά βγῆτε έξω από τήν πολιτεία, όταν περάσετε έξω από τό νεκροταφείο, να ζῆτῆσῃς να μπῆς μέσα για ν' ανάψῃς ένα κηρί στον τάφο τῆς μάνας σου, για να ζῆτῆσῃς τάχα τήν εὐχή τῆς. Άμα κόμῃς αυτό, όλα τελειώνουν.

— Θα τό κόμω χωρίς άλλο.
— "Ε! τότε θά πάρῃς εκείνον που αγαπῆς! Και λέγοντας αυτά έφυγε από τό παλάτι και πῆγε να βρῆ τό Βασιλόπουλό του, που θρίσκονταν σε κακή κατάσταση, όταν έμαθε ότι ήρθε ο άρραβωνιαστικός τῆς να τήν πάρη τήν Βασιλοπούλα, που αγαπούσε.

— Μη χολιόζῃς, Βασιλόπουλό μου, του είπε άμα τόν είδε, και γρήγορα θάχῃς στην άγκαλιά σου τήν αγαπημένη σου τῆ Βασιλοπούλα, που έχει τό κοκκινότερο μάγουλο στον κόσμο.

— Πῶς; (του είπε τό Βασιλόπουλο).
— Έγνοια σου και θά μαθῆς πῶς!
Τό Βασιλόπουλο δέν καταλάβαινε τίποτε.

Τήν Κυριακή, που θά γείνονταν ο γάμος πρωί πρωί ο φίλος πήρε τό Βασιλόπουλο και πήγαν και μπῆκαν στο νεκροταφείο, και περιέμεναν κρυμμένοι. Κοντά τό γιῶμα περνούσε απέξω ο βασιλικός ο γάμος. Νά σου και μπαίνει ἡ Βασιλοπούλα μοναχῆ τῆς, μπουλωμένη, με τό κερί στο χέρι, όπως είταν ἡ συμφωνία. Ο φίλος τῆς λέγει:

— Γρήγορα, Βασιλοπούλα μου, ν' αλλάξῳμε τά φορέματά μας. Έσύ να βάλῃς τά δικά μου κι' εγώ τά δικά σου, κι' ύστερα εσύ να μείνῃς εδῶ, σάν παλληκάρη, κι' εγώ να βγῶ έξω μπουλωμένη σάν νύφη!

Στή στιγμή έγινε ἡ ἀλλαγῆ των φορεμάτων, και ο μὲν φίλος ντύθηκε τά νυφιάτικα και βγήκε έξω, ἡ δὲ Βασιλοπούλα ντύθηκε τ' άντρίκια και πήγε στο Βασιλόπουλο, κι' ενώ ο φίλος ξεκινούσε σά νύφη με τό ξένο Βασιλόπουλο, ἡ Βασιλοπούλα ξεκινούσε με τό αγαπημένο τῆς τό Βασιλόπουλο για τό μακρινό βασίλειο του πατρός του.

Όταν τό Βασιλόπουλο με τήν ψεύτικη τῆ νύφη έφτασε στα παλάτια του, βγήκαν ο πατέρας του κι' ἡ μάνα του και ἡ άδερφή του να τόν δεχτοῦν, χαροῦμενοι γιατί έκαμαν μιá τέτοια νύφη, πουχε τό πλιό κόκκινο μάγουλο στον κόσμο.

Και σ' εκείνον τόν τόπο καθῶς και στον δικό μας, είχαν τό συνήθειο τῆς πρώτης ἡμέρας του γάμου να κοιμάται ἡ νύφη πρώτα με τήν πεθερά, ύστερα με τῆς άντραδέρφους κι' ύστερα με τό γαμπρό. Τήν πρώτη βραδείά κοιμήθηκε με τήν πεθερά και τῆ δεύτερη με τήν άντραδέρφῃ. Η πεθερά δέν κατάλαβε τίποτε, άλλ' ἡ άντραδέρφῃ τό κατάλαβε με τί είδος άνθρωπο κοιμώνταν. Πῶτῃς πῶς άντρας άνθρωπος είταν κωμωμένος νύφη, κι' έμαθε ὅλη τήν ἀλήθεια, αλλά τέτοια μάρα τῆς έβαλαν στην καρδιά τῆ κάλλη του, που τόν άγῆπῃσε με ὅλη τήν καρδιά τῆς, κι'

αποφάσισαν να γείνουν άντρώγυνο, φεύγοντας από τό παλάτι. Δέν είταν ὅμως εύκολο να φύγουν, διότι τό παλάτι είταν κλεισμένο και δέν άνοιγε παρά μόνο με διαταγῆ του Βασιλιῆ, που θά βεβαιώνονταν με τό δαχτυλίδι του. Τι κάνει ἡ παμπόνηρη ἡ Βασιλοπούλα; Πηγαίνει στο Βασιλιῆ και του λέγει:

— Πατέρα μου Βασιλιῆ! Η νύφη μας είναι ὀλίγο ἀδιάθετη και θέλει να βγοῦμε έξω από τό παλάτι, να περιπατήσωμε κάμποση ὥρα καθάλα. Σε παρακαλῶ να μῆ χαλῶσῃς τήν καρδιά τῆς νύφῃς μας και να μου δώσῃς τό δαχτυλίδι να τό δείξῳ για ν' άνοίξουν τήν αὐλόθυρα, να σελλώσουν ὅσο ἄλογα, και να μῆς ακολουθήσουν και εἰκα καθάλαρίδες, γιατί φοβοῦμεστε μοναχῆς μας.

Ο Βασιλιῆς έδωκε τό δαχτυλίδι κι' έγειναν ὅλα, ὅπως τῆ ήθελε ἡ Βασιλοπούλα του.

Όταν βγήκαν έξω από τό παλάτι έκαμαν στην άρχῆ, πῶς κάμουν κωμῶσες γύρες, κι' ύστερα τραβῆσαν τό δρόμο. Οι καθάλαρίδες πήγαιναν από πίσω, χωρίς να ξέρουν τί τους γίνεται. Πήγαν - πήγαν - πήγαν ὡς που έφαξε. Έφρουγαν σάν αστραπῆ, κι' ο κουρνιαχτός από τά πέταλα των ἀλόγων σγκόνονταν σύννεφο. Οι καθάλαρίδες πήγαιναν από κοντά, χωρίς να ξέρουν που πήγαινα. Πηγαίνοντας - πηγαίνοντας, έφτασαν τό μεσημέρι σ' ένα σύλλογγο μέρος. Εκεί κατέβηκαν να σάν, να ξεποστάσουν, και να κοιμητοῦν. Είχαν πάρει μαζί τους πολλά φαγητά και κρασί αρκετό. Αφού έφαγαν καλά κι' έπιαν καλύτερα, καλοκοιμήθηκαν, κι' ύστερα ζύπνησαν, κι' ενώ οι καθάλαρίδες κοιμώνταν βαθυά αυτοί τί κάμουν; Ξεκαλιγόνουν τ' ἄλογα των καθάλαρίδων από τά μπροστινά τά πεδάρια κι' άφίνοντας ένα γράμμα, που έγραφε ὅλη τήν ἀλήθεια, έφυγαν για τήν πατρίδα του γαμπρού.

Όταν ζύπνησαν οι καθάλαρίδες κι' ήσαν τ' ἄλογά τους ξεκαλιγῳτα και τό γράμμα, μῆ μπορώντας να πάγουν εμπρός και να τούς πιάσουν, γύρισαν κουτσά - κουτσά στο παλάτι του Βασιλιῆ τους, που είταν άνω κάτω ὅλος ο κόσμος, μῆ γνωρίζοντας τί είχαν γείνει ἡ νύφη με τῆ Βασιλοπούλα τήν άντραδέρφῃ τῆς. Έδωσαν τό γράμμα κι' έτσι έμαθαν τήν ἀλήθεια.

Στό δρόμο, που πήγαιναν, συναντήσαν και τό Βασιλόπουλο με τήν πανέμορφη τῆ Βασιλοπούλα, που είχε τό πλιό κόκκινο μάγουλο στον κόσμο, κι' έτσι απ' εκεί και πέρα πήγαιναν ὅλοι μαζί κι' έφτασαν γερῶ και καλά στην πατρίδα τους, κι' έγειναν γάμοι και γαίες που βάσταξαν βδομάδες, κι' ὅλους ο κόσμος άπόρσσε με τήν ὡμορφιά τῆς Βασιλοπούλας, πουχε τό πλιό κόκκινο μάγουλο στον κόσμο, και με τήν έξυπνάδα του παιδιού του Πρωτοσύμβουλου, που κατάφερε ὅλα αυτά τά πράγματα, κι' έζησαν αυτοί καλά, κι' ἡμεῖς καλύτερα.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΤΩΡΑ...

*Τώρα που δὲν τὴν βλέπω τὴν ἀγάπη μου
Τόση φωτιὰ ἀπ' τὴν καρδιά μου βγαίνει,
Ποῦ φέγγει ὁ στεναγμὸς μου ὁ ὀλόθερμος.
Καὶ σὰ τὰ ψηλὰ οὐρᾶνι ἄρεβαίνει!*

*Καὶ . . . λιώνουνε τὰ χιόνια ὅπου περῶ!
Κι' ὅταν ψηλὰ ἀνέβῃ ὡς τ' ἀστέρια
Διαλύεται σὲ βροχὴς σταλαγματιές.
Καὶ . . . πέφτει σὰ κερένια τῆς τὰ χέρια!*

ΑΝΟΙΞΙ—ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

*Ἡ ποι' ὡμορφη τῆς ἀνοιξις αὐγῆ
Μὲ βρῆκε μαγεμένη ἀπ' τὰ φιλιά του,
Ἡ ὑστερινῆ τῆς ἀνοιξις ρυχτιά.
Μ' ἐκοίμησε γλυκὰ σὴν ἀγκαλιά του!..*

*Μὰ . . . πρὶν τοῦ φθινοπώρου ἡ προῆ
Τὰ θροσερὰ ροδόχρονα μαράνει,
Θὰ σβύσῃ ἡ ἴδική μου ἡ ζωὴ
Καὶ θά χῃ ἡ ἀγάπη του πεθάρῃ!*

ΕΜΠΡΟΣ ΤΟΥ

*Στὴν Παναγιὰ εμπρὸς τῆ Μεγαλόχαρη
Ζητῶντας οἱ πιστοὶ παρηγοριὰ
Μὲ κρῖνα τὴν εἰκόνα Τῆς στολιζοντε
Κι' ἀνάβουνε λαμπάδες καὶ κεριὰ!*

*Κ' ἐγώ . . . γονατισμένη σὴν εἰκόνα του
Κρυφῆ λέω σὲ κείνον προσευχῆ
Καὶ λύνει μὲρὸς του, σὰ λαμπάδα ἀτίμητη
Ἡ κατασπαραγμένη μου ψυχῆ!..*

ΜΑΡΙΚΑ ΠΙΠΙΖΑ ΜΑΝΤΖΟΥΝΗ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΟΥ

*Ἄορεμβασμός εἶνε ἡ κόρη τοῦ ἔρωτος. Ἡ
ἐλπίς, τὸ ναούρισμα Ἄο κόρος τὸ φέρετρον.*

*Ἡ ὄργῃ φορεῖ, ἡ ἀργία φορεῖ, ἡ κί-
ρησις φορεῖ, ὁ ἔρωσ φορεῖ. ἡ πολυφαγία φο-
ρεῖ. ἡ πείρα φορεῖ. Ὁλη ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώ-
που εἶνε ἐρ. . . . κακουργοδικεῖον.*

*Ἄ Θεὸς ἀφεικτικῶς ἐπλασε τὸν κόσμον ἐν
βρασμῷ ψυχικῆς ὀργῆς. Ἀπόδειξις αἱ . . . γυ-
ραιῆς.*

*Ἄ ἄνθρω εἶνε ἡ γελοιογραφία τῆς γυναικός.
Ἡ γυνῆ, ἡ γελοιογραφία τοῦ . . . ἀνθρώπου.*

ΔΙΚ

SIC TRANSIT

(Τέλος)

Εἰς τοῦ πλουσίου συγγενοῦς

Ἐξάδελφε,

«Μὴ δυνῆθεις νὰ ἐπιτύχω ἐργασίαν τινὰ μέ-
» χρι σήμερον, περιήλθον εἰς τὴν κατὰστασιν,
» τὴν ὁποίαν εἶδες χθὲς ἐπισκεφθεὶς τὴν ἐξαδέλ-
» φην σου. Κατήντησα νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἀγο-
» ράσω οὔτε τὰ φάρμακά της.

» Φαντάσθητι λοιπὸν πόσον μεγάλην εὐεργε-
» σίαν θὰ μοὶ παρέξῃς, ἐὰν εὐαρεστηθῆς νὰ μὲ
» δανείσῃς πεντακοσίας δραχμὰς, τὰς ὁποίας θὰ
» σοὶ ἐπιστρέψω εὐθὺς ὡς εὐρω ἐργασίαν.

» Διὰ τῶν χρημάτων τούτων θὰ δυνῆθω νὰ
» ἐνδύσω τὰ ριγοῦντα ἐκ τοῦ ψύχους παιδιὰ, καὶ
» νὰ νοσηλεύσω τὴν ἐξαδέλφην σου, ἥτις θὰ σὲ θε-
» ωρῇ σωτήρά της.

» Βέβαιος εἶμι σὺ, μετὰ τοῦ ὁποίου διήλθον τὰ
» εὐτυχέστερα τῆς ζωῆς μου ἔτη, τὸν ὁποῖον καὶ
» πάντοτε ἐθεώρησα ὡς πραγματικὸν ἀδελφόν,
» δὲν θὰ μοὶ ἀρνηθῆς αὐτὴν τὴν χάριν, ὡς καὶ
» ἐγὼ οὐδέποτε ἠρνήθην τι εἰς σέ, παρακαλῶ νὰ

Ὁ ἠγούμενος τοῦ Ἀγ. Μητῶ.

» δεχθῆς ἐκ τῶν προτέρων τὴν διαθεβαίωσιν τῆς
» βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης καὶ ἀφοσιώσεως ὄλων
» μας.»

«Ὁ Ἐξάδελφός σου»

— Αὐτὸ μὰς ἔλειπε τώρα, νὰ συνάψωμεν καὶ
» δάνεια μὲ ἀφερεγγύους. Πόσον εὐκόλον τὸ εὐρί-
» σκει ὁ κύριος! «Δός μου καὶ θὰ σοὺ τὰ ἐπιστρέ-
» ψω.» Καὶ ἂν δὲν μοῦ τὰ ἐπιστρέψῃ; νὰ χάσω
» ἐγὼ πεντακοσίας δραχμὰς καὶ νὰ τῆς φάγῃ
» αὐτὸς! Ὁραία δουλειά!

— Σὺ πταίεις, ποῦ ἐπῆγες εἰς τὸ σπίτι
» του. Τί ἀνάγκη ἦτο νὰ τοὺς ἐπισκεφθῆς.
» Ἐγὼ τοὺς ἀποφεύγω καὶ διέκοψα τὰς σχέ-
» σεις πρὸ ἐνὸς ἔτους, ἀκριβῶς διὰ νὰ μὴ μὰς
» φορτώνονται καὶ μὰς ζητοῦν.

— Ἀλλὰ δὲν ἐπῆγα ἐπίτηδες, φιλότιμη
» μου. Ἐπερνούσα μὲ ἐχαιρέτησεν ἐκεῖνη ἀπὸ
» τὴν παράθυρον, ἐντράπηκα καὶ ἐμπῆκα. Ἀλλὰ
» μὴ στενοχωρήσαι καὶ θὰ ἰδῆς τὴν ἀπάντη-
» σιν. Ἐψῆθη καλὰ ὁ διάνοος;

— Ὁραία. Ἐπῆρες εἰσιτήρια διὰ τὸ θέα-
» τρον;

Εἰς τὴν τρώγλην

«Κύριε Ἐξάδελφε! Δυστυχῶς ἔχω νὰ
» κόμω τόσας πληρωμὰς διὰ τὴν νέαν οἰκο-
» δομήν μου αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα, ἔχω δὲ
» καὶ τόσας ἄλλας ἀνάγκας, ὥστε δὲν μοὶ
» περισσεύει οὔτε λεπτό. Λυποῦμαι πολὺ,
» διότι ἀδυνατῶ νὰ σὰς εὐχαριστήσω. Εἰς
» τὴν κυρίαν σας εὐχαρίστησαν τυχόν ἀνάρρω-
» σιν.»

Ἠρόθιμος . . .

«ὦ, Θεέ μου, ἀπάντησις! . . . Καὶ αὐτὸς
» ἀκόμη! Ἐλησμώνησε καὶ αὐτὸς τὸ παρελ-
» θόν; Ἐλησμώνησε τὰς τόσας εὐεργεσίας
» μου; . . . Τετέλεσται! ὄλα τὰ στοιχεῖα
» συνώμοσαν ἐναντίον μου. . . Τὶ σπαραγμὸς,
» Θεέ μου, τί φοίκη! . . . Αὐτὸ, αὐτὸ πρέπει
» νὰ γείνη, δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος. . . Πρέ-

» πει νὰ ὑποστῶ καὶ αὐτὴν τὴν θυσίαν. . .
» Δυστυχισμένη γυναῖκα . . . κακίμοιρα
» παιδιὰ μου, σὰς τὴν προσφέρω καὶ αὐ-
» τὴν, ἀλλὰ θὰ ζήσετε τάχα καλλί-
» τερα; . . . Βέβαια, βέβαια, πρέπει νὰ τὸ
» κόμω διὰ τὰ ὄρφανὰ πάντοτε εὐρί-
» σκονται προστάται. Δὲν θὰ δυνῆθουν
» νὰ ζήσουν αὐτοί, ἐὰν δὲν λείψω ἐγώ. . .
» Πρέπει, πρέπει.

— Ἐλα πιά, μητέρα, πεινῶ, δὲν
» ὑποφέρω.

— Κι' ἐγὼ πεινῶ μητέρα, τί θὰ
» φάμε;

— Ὅλοι πεινοῦμε, κι' ἐγὼ πεινῶ,
» ἔλα νὰ μὰς δώσῃς ψωμί.

— Ἀφήστε τὴν μητέρα σας παιδιὰ
» μου, εἶνε ἄρρωστη, κοιμάται μὴ φω-
» νάζετε καὶ τὴν ἐξυπνάτε. Δυστυχι-
» σμένα παιδιὰ, κι' ἐγὼ πεινῶ. . . δὲν
» ἔχω πλέον οὔτε ψωμί.

— Πήγαινε νὰ μὰς φέρῃς, πατέρα.

— Νὰ φέρῃς καὶ κάρβουνα, γιατί
» κρυώνουμε, κρυώνει καὶ ἡ μητέρα.

— Νὰ φέρω. . . νὰ φέρω. . . καὶ κάρ-
» βουνα. . .

— Νὰ φέρῃς ὅμως πολὺ ψωμί, γιατί
» πεινοῦμε πολὺ.

— Naί, ναί, παιδιὰ μου, θὰ σὰς
» φέρω, θὰ σὰς φέρω. Ἐλάτε νὰ σὰς φι-
» λήσω καὶ. . . πηγαίνω. Ἀκόμη θέλω
» νὰ σὰς φιλήσω πολὺ. . . πολὺ. . . Νὰ ἦσθε ὅμως
» φρόνιμα, νὰ μὴ πικραίνεται τὴν μητέρα καὶ νὰ
» τὴν ἀγαπᾶτε. . . Νὰ ἀγαπᾶτε πολὺ τὴν μητέρα
» σας, διότι ὑπέφερε πολὺ γιὰ σὰς, πάρα πολὺ.
» ἔπειτα δὲν ἔχετε καὶ κανένα ἄλλον. . .

— Πῶς δὲν ἔχομε, πατέρα, δὲν ἔχομε καὶ
» σένα;

— Naί. . . ἔχετε κ' ἐμέ. . . ἔχετε κ' ἐμέ, ἀλλ'
» ἐγώ. . . θὰ πάγω νὰ σὰς φέρω ψωμί. . . Ἐλάτε
» πάλι νὰ σὰς φιλήσω. . .

— Ξεύρεις, πατέρα, νὰ μὴ μὰς τὸ φέρῃς μό-
» νος σου τὸ ψωμί, γιατί θ' ἀργήσῃς, ὡς ποῦ νὰ
» πάρῃς καὶ τὰ κάρβουνα, ἀλλὰ νὰ μὰς τὸ στείλῃς.

— Naί, κόρη μου, θὰ σὰς τὸ στείλω. θὰ τὸ
» φέρουν οἱ φιλόφρονες κύριοι καὶ αἱ φιλόφρονες
» κυρίαί.

— Τόσοι πολλοὶ θὰ τὸ φέρουν;

— Naί, παιδί μου, τόσοι πολλοί. ὄλοι ὅσοι
» κόμουν τὸ καλόν, μόνον ὅταν γραφῇ εἰς τὰς ἐφη-
» μερίδας. Θὰ σὰς φέρουν καὶ φορέματα καὶ πα-
» οὔτσια. . .

— Ἀλήθεια! ἄ, τί καλὰ!

— Μὰ μὴ μὲ σφίγγεις τόσο, πατέρα. . . μὲ
» πονεῖ. . .

— Δὲν σὲ σφίγγω, παιδί μου, ἔλα νὰ σὲ φι-
» λήσω, δὲν θὰ σὲ σφίξω πιά ποτέ, ποτέ. . .

— Μὰ γιατί κλαῖς ἔτσι, πατέρα;

† ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΑΛΕΝΤΗΣ

— Κλαίω; Δὲν κλαίω, διατί νὰ κλαίω;

— Naί, κλαῖς, ἄλλοτε δὲν ἐκλαιγες.

— Naί, ναί, δὲν ἐκλαιγα, ἐν ἐκλαιγα. . .

— Πήγαινε λοιπὸν, πατέρα, γιὰ τὸ ψωμί.
» ὅσο ἀργαῖς, τόσο πεινοῦμε.

— Naί, ναί, ἐξέχασα. . . νὰ πάω. . . νὰ πάω. . .

«Ἐνα φιλάκι ἀκόμη. . . Δόστε μου καὶ σεῖς ἕνα
» φιλάκι. . . μὰ καλὸ, καλὸ. . . Ἐλάτε τώρα στὴν
» πόρτα νὰ σὰς βλέπω καί. . .

B'

Εἰς τοῦ τραπεζίτου.

— Ἐκεῖνος ὁ ὀχληρὸς δὲν θὰ σὰς ἐνοχλήσῃ
» πλέον.

— Ὅχι δά, πῶς τὸ ἤξεύρεις;

— Ἡὐτοκτόνησε.

— Ἀλήθεια; Μπᾶ τὸν ἠλίθιον! Ἄμ ἐφαίνετο
» ὅτι τοιοῦτο θὰ ἦτο τὸ τέλος του. — Πῶς εἶνε
» σήμερον τὸ συνάλλαγμα;

Εἰς τοῦ πολιτευτοῦ.

— Φίλος μου ἦτο, καθῆκον ἔχω νὰ τὸν συνο-
» δεύσω. Ἄν μάλιστα ἐπιτραπῇ κηδεῖα, θὰ εἶπω
» δύο λέξεις εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ ἐξυμνήσω
» τὰς ἀρετὰς του. Καὶ εἶχε πολλὰς ἀρετὰς ὁ δυσ-
» τυχῆς καὶ μεγάλην ἀξίαν.

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Ἀνάγλυφον μνημείου Λομβάρδου.

— Έγνώσθησαν οι λόγοι της αυτοκτονίας του ;
— Μά φαίνεται ότι έπαθεν ό νους του, διότι έδειξε πρό ήμερών τοιαύτα σημεία. Έγώ μάλιστα τήν ήνώθησα εις μίαν τελευταίαν συνέντευξιν και τό προείπα ότι εκεί θά καταλήξη.

ΕΙΣ ΤΟΥ 'ΙΕΡΑΡΧΟΥ

— Δέν άκούω τίποτε. Η Έκκλησία άποκηρύττει εκείνους, οι όποιοι έπιβουλεύονται τήν ζωήν των, άχαριστούντες προς τόν Θεόν αντί νά τόν εύγνωμονώσι διά τό ωραιότερον των δώρων του. Κατ' εὐθένα λόγον έννοώ νά έπιτρέψω τάς εὐχάς τής έκκλησίας εις αυτόν τόν κολασμένον, τόν άθεον, τόν κατηραμένον !

ΕΙΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΣΙΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΥΣ.

— Και είμαι ύποχρεωμένος έγώ νά ύποβληθώ εις δαπάναις, διότι εκείνος ό παλατός είχεν όρεξιν νά πετάξη τά μυαλά του εις τόν άέρα ; Νά ή Άστυνομία, νεκροφόρον έχει, άς τόν πάρη και άς τόν θάψη.

— Άλλ' είναι συγγεινής... διά τά μάτια του κόσμου...

— Όπως κάθε άνθρωπος, έχω και έγώ τάς αρχάς μου. Είμαι κατά τής αυτοκτονίας και ό κόσμος δέν θά είπῃ τίποτε, ή αν είπῃ, θά είπῃ «Εὖγε !»

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ.

« Άλλος πονηρός έγκέφαλος, άλλος τεμπέλης, άλλος άνανδρος πάλιν έτερεμάτισε βιαίως τήν ζωήν του. ΕΙΣ ΤΟ ΑΠΟΝΕΝΟΧΗΜΕΝΟΝ ΔΙΑΘΗΜΑ ΤΟΝ ώθησεν ή άνικανότης και ή φυγοπονία του.

« Δέν θά μάς άπαλλάξῃ τέλος πάντων ή Έπιστήμη και τό Κράτος από τούς άλκοολικούς πατέρας και τάς ύστερικές μητέρας, τούς φέροντας εις τόν κόσμον υίους εκφύλους και άνισορρόπους, οι όποιοι συνταράττουσι και συγκινούσι καθ' εκάστην τήν κοινωνίαν μέ τάς παραφροσύνας των και τούς τραγικούς θανάτους των ;

« Αί συνάδελφοι δέν πρέπει ν' αναφέρωσι οὔτε τά ονόματα των οὔτως οίκτρως και άνάνδρως τελευταίωντων, αλλά νά αναγράφωσι χρονολογικώς μόνον εκάστοτε τό γεγονός, παραδίδουσαι εις τήν περιφρόνησιν του κοινου τήν μνήμην αυτών, όπως άποτρέπωσι τοιουτοτρόπως τούς φιλιδοξούοντας τοιούτον τέλος από τοιαύτα άπονενομένα διαθήματα.»

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΩΓΛΗΝ.

— Γιατί μέ κυττάς τόσο άγρια, μητέρα, και δέν μου μιλάς ;... Είσαι θυμωμένη μαζί μου ;... Έγώ δέν έκαμα άταξία. Έπεινεύσα όλη τή νόχτη και έκρύωνα και δέν είπα λέξι, για νά μη σ' έξυπνήσω...

— Σήκω, μητερούλα μου, νά μάς κτενίσης

και νά μάς δώσης ψωμί, γιατί ό πατέρας μάς έπέλασε και μάς άφησε νηστεία. Δέν μάς άγαπάει πιά ό πατέρας...

— Άλήθεια, μητέρα, μάς είπε από τό βράδυ ότι θά μάς στείλῃ ψωμί και τό λησμονήσε.

— Ναι μητέρα, και εκουμηθήκαμε νηστικά και έγώ εκλαιγα.

— Μά γιατί, μητέρα μου, δέν μάς μιλείς ;

— Γιατί είσαι έτσι κρύα ;... Μητέρα... μίλησέ μου, μητερίτσα μου, πές μου ένα λόγο, πές μου πῶ ; νά σε ζεστάνω ;

— Βάλε με στην άγκαλιά σου, μητέρα μου, νά ζεσταθῃς...

— Άχ, Παναγία μου... είνε πεθαμένη !

Sic transit.

ΗΛ. ΣΤ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

(Συνέχεια εκ του Η'. τεύχους).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Η ΜΟΥΣΕΟΥΜΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΗΣ

« Αν είνε αληθές ότι ή αξία ενός έργου αρχιτεκτονικου δέν προσμετράται από τήν ποσότητα των λίθων και από τήν δυσκολίαν τής εργασίας, ή **Chilambara** και ή **Έλλόρα** δέν δύνανται νά συγκριθώσιν προς τά μνημεία τά υπό τής μουσουλμανικής δυναστείας των μεγάλων Μογγόλων έγερθέντα. ΕΙΣ ΑΥΤΑ, ΠΡΑΓΜΑΤΙ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΤΕΡΕΟΤΗΤΑ Ο ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΗΨΩΣΕ ΤΗΝ ΛΕΠΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ, ΗΤΙΣ ΤΑ ΔΙΑΚΡΙΝΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΚΙΛΗΝ ΓΛΑΦΥΡΟΤΗΤΑ, ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΩΣ ΤΑΥΤΗΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΘΗΣΑΝ ΕΡΓΑ ΕΚΤΑΚΤΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΚΑΙ ΕΑΝ ΤΙΣ ΚΡΙΝῃ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΙΩΝ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΤΑΞῃ ΜΕΤΑΞῪ ΤΩΝ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΩΝ ΤΥΠΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ. Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΥΤΗ ΕΙΝΕ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΜΕΘ' ΙΣΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΤΣΑΜΙΑ, ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΦΡΟΥΡΙΑ. ΤΟ ΥΨΙΣΤΟΝ ΣΗΜΕΙΟΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΑΥΤΗΣ ΣΥΜΠΙΠΤΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΣΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΧΘΑΡ Η ΜΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΑΡΧΑΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ **Aureng-Zeyb**, ΟΣΤΙΣ ΤΟΝ ΕΞΕΘΡΩΝΙΣΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1656. ΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ ΤΗΣ ΛΑΧΟΡΗΣ, ΤΑ ΠΟΛΥΑΡΙΘΜΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΔΑΛΧΙ, ΤΑ ΘΑΝΑΤΑΣΙΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΤΟΥ ΑΖΜΙΡ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΛΘΟΥΡ, ΕΙΝΕ ΑΓΝΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΥΨΟΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΛΙΓΩΤΕΡΟΝ ΠΛΟΥΣΙΑ. ΕΚΕΙ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΧΘΑΡ, ΤΟ «ΤΣΑΜΙΟΝ ΤΩΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΩΝ» ΚΑΙ ΠΡΟ ΠΑΝΤΩΝ ΤΟ **Tadj**, ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΗΣ.

Η αυτοκράτειρα **Tadj Mahal**, διάσημος γυνή

διά τās άρετάς τής και τό κάλλος τής, είχεν έμπνεύσει τόσῳ μέγαν έρωτα εις τόν **Shah Djeham**, ώστε ότε αυτή άπέθανεν εις τό άνθος τής νεότητός τής, ό αυτοκράτωρ άπεφάσισε νά ανεγείρῃ προς τιμήν τής τό ωραιότερον μνημείον, τό όποιον άνθρωπος έφαντάσθη ποτέ. Μετά διαγωνισμόν εις όν μετέσχον όλοι οι αρχιτέκτονες τής Ανατολής, τά σχέδια του **Isa Mohamed** ένεκρίθησαν. Ηρξάτο ή κατασκευή εν έτει 1630 και έτελειώσε τῷ 1647, εργαζομένων είκοσι χιλιάδων εργατών. Τά υλικά του μεγάλου έργου, ό ροδόχρους άμμόλιθος και το λευκόν μαρμαρον μετεφέρθησαν εκ τής **Radjepoutana**· όλοι αι έπαρχίαι έφορολογήθησαν από όλους τούς λίθους, οτινες ήδύναντο νά χρησιμεύσωσιν ως κοσμήματα: όνυξ εκ τής Περσίας, κοράλλιον εκ τής Αραβίας, γρανίτης εκ του τουρκικου Θιβέτ, άγάτης εκ τής Γεμενης, σαπφειρος εκ του Columbe, κυανόλιθος εκ τής Κεϋλάνης, αδάμαντες εκ τής **Pounah**. Τό μνημείον **Tadj** ανορθούται επί των όχθων του **Djamna**· ή ημισέληνός του φθάνει 80 περίπου μέτρα ύπεράνω του ποταμου.

Ο κήπος όστις κείται πρό αυτου, περικυκλῶται υπό περιβόλου εξ ύψηλων τοίχων μετ' επάλξεων και εκ περιπτέρων κατά σχέδια άγγλικα.

Η κυρία εισόδος σχηματίζει πρόσοψιν αρχαϊκήν, εν σχήματι τόξου τεθραυσμένου και περικυκλῶται υπό σειράς περιπτέρων. Η εκ ροδόχρους άμμολίθου πρόσοψις αυτη, είνε συννηνωμένη διά λωρίδων εκ λευκου μαρμαρου, μωσαικά δε από όνυχας και άγάτας στολίζουσι τήν κεντρικην θύραν. Υπερ τό εμπρόσθιον μέρος του ναου φαίνεται μωσαϊκείον άπαστράπτον εις τό άκρον μακρας διάδου, κεκαλυμμένης υπό ύψηλων κυπαρίσσων. Τό μωσαϊκείον ύψούται εις τό κέντρον ενός ύποστέγου άμμολίθου 320 μέτρων μήκου, 110 πλάτους, του όποιου μία εκ των πλευρών περιβρέχεται υπό του ποταμου **Tjamna**, με λαμπρόν άνδρον εκ λευκου μαρμαρου ύψους 5 μέτρων και μήκου 95, όπερ χρησιμεύει ως κρηπίς. Εξ εκάστης πτέρυγος αναφαίνεται εις μινάρες εκ λευκου μαρμαρου, με τρεις στοάς εις τήν εξώστην, του όποιου ή τελευταία θύρα βαστάζει ελαφρίν θόλον. Τό μνημείον είνε επί επιπέδου οκταγώνου άνωμάλου, αλλά συμμετρικου.

Η κορυφή εν είδει άνδρου φέρει τέσσαρα περίπερα εν μέσω των όποιων έγείρεται μέγας θόλος, σχηματίζων μίαν ελαφράν και κρυφιστάτην καμπύλην· τό οικοδόμημα ολόκληρον είνε εκ λευκου μαρμαρου διακοσμημένου υπό λωρίδων εκ μωσαικών, ατινα ύπάρχουν παντου μετ' επιγραφών άραβικων και παντσιειδων κοσμημάτων. Τό έσωτερικόν είνε ακόμη μεγαλοπρεπέστερα κεκοσμημένον. Παντου άνθοδέσμα, καρποί, πτηνά εοχηματισμένα εκ λίθων σπανίων. Οι τάφοι τής αυτοκρατειρας και του **Shah Djeham** είνε εις τό κέντρον, περικυκλούμενοι υπό τινος

κιγκλιδώματος μαρμαρινου, λεπτός εξειργασμένου. Γλυκὺ φῶς εισδύει από των κεκλεισμένων παραθύρων διά μέσου δικτιων λιθινων. ΕΙΣ ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΑΚΡΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΤΕΓΗΣ, ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣ ΤΣΑΜΙ, ΕΞ ΕΡΥΘΡΟΥ ΑΜΜΟΛΙΘΟΥ, ΕΙΣ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ, ΠΡΟΣ ΑΝΑΤΟΛΑΣ, ΟΜΟΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗ. ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΑΙ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΤΟΥΤΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΝΤΕΛΟΥΣΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΜΟΝΙΑΝ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΕΚΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΩΣ ΜΝΗΜΕΙΟΥ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' . — ΑΠΟΤΑΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η βουδδική τέχνη του Θιβέτ, σημειοῖ, ως προς τούς τύπους, τήν μετάθεσιν από τής βραχμανικής τέχνης των Ινδιων εις τήν Σινικήν.

Η Σινική τέχνη μετά των τεχνων αιτινας πηγάζουσι εξ αυτης, τής Κορεατικής και τής Ιαπωνικής, επεδρασεν επί των λαων περισσύτερον ή ή Ευρωπαϊκή, αναπτυχθείσα κατά τρόπον όλως ανεξάρτητον.

Όσον περιορισμένη και αν υπήρξεν ή Σινική αυτοκρατορία εις τās εξωτερικās σχέσεις τής, εδανείσθη εν τούτοις πολλά κατά διαφορους αλώσεις.

Απεμνήθη αρχικώς τήν Ασσυριακήν τέχνην και τούς όρφοειδεις πυργους. Βραδύτερον έμimήθη τήν βουδδικήν τέχνην με τά είδωλά τής, εις τά όποια προσέθηκε στεγας με αναπεπταμένα τά άκρα, τύπον χαρακτηριστικόν τής σινικής αρχιτεκτονικής, και ήτις ένθυμίζει τό σχήμα των σκηνων, αιτινες χρησιμεύουν ως κατοικία των νομάδων λαων. Οι διαφραγμένοι μιλτοι εισήχθησαν εν Κίνα εκ του Βυζαντιακου κράτους.

Εάν εξαιρέση τις τούς κήπους τής Κίνας, κλασικούς Παραδείσους, ών έμimήθησαν οι Ευρωπαιοι τήν ευφυα ποικιλίαν και ούς ό «Υίος του Ούρανοῦ» έχαραττε διά τῷ Γάλλων Ιησουιτῶν, οτινες απελόμβανον μεγάλης ευνοίας, υπολείπονται ελάχιστα σινικά αρχαία μνημεία, ήτις τό **Μεγα Τεϊχος** οστινος ήρξάτο ή κατασκευή από του 210 π.Χ., και τό όποιον έχον μήκος ως έγγιστα εξακοσιων λευγων υπερέσπιζε τά σύνορα τής Κίνας από των Ταρταρικων συνόρων, ή μεγάλη λιθινή γέφυρα ή κτισθείσα επί του **Pulésanghin**, τήν όποιαν περιγράφει ό **Marco Polo**, και ό εκ πορσελάνης πυργος τής **Nankin**, οικοδομη εκ πλίνθου έσμαλτωμένου, καταστραφείσα εν έτει 1861.

Άλλ' αι τέχναι, εν αις οι Σιναι κατέχουσι τήν πρώτην γραμμήν, είνε αι βιομηχανικαι τέχναι, ή κοσμηματογραφία επί μικρων αντικειμένων. Εν άνθος, εν πτηνόν, εν έντομον μελετώμενον μετ' έρωτος εις τās ελαχίστας λεπτομερείας του, καθίσταται υπό τήν χειρα των Σινων καλλιτεχνων τέλειον έργον, αριστουργημα.

Οι Ιάπωνες υπερέβησαν τούς Σινας εις τās τέχνας ταύτας. Έδν εξαιρέση τις τόν **Hou-Kou-Sai** των Σινων (1760—1849), όστις δέν

είνε η θαυμάσιος ἀληθῶς σχεδιαστής, εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ τέχνη εἰσεχώρησε βαθέως εἰς τὸν νοήμονα ἐκείνον λαόν· τὰ βερνίκια τῶν, οἱ ἀρχαῖοι τῶν, τὰ ἐξ ἀργίλλου σκευῶν, κτλ. ἐμείναν ὑπέροχα πρότυπα. Βλέπει τις ἐν αὐτοῖς ἐν μίγμα σπάνιον, ἱκανοποιεῖν ὅλας τὰς ἰδιοτροπίας τῆς φαντασίας, μὲ μίαν ἰδιάζουσαν μελέτην ὡς πρὸς τὸ σχῆμα. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν, ἐν ἧ τὸ ξύλον κυριαρχεῖ, διακρίνεται ἐπίσης διὰ τὴν κομψότητα.

Οἱ Σῖναι δὲν ὑπερέχουσιν εἰμὴ εἰς τὴν πορσελάνην, ἥτις εἶναι ἐφεύρεσις ἀποκλειστικῶς Σινική. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 180 μετὰ Χριστὸν μέχρι τοῦ δευτέρου ἡμίσεως τοῦ 9ου αἰῶνος, κατασκεύαζον τεμάχια στερεὰ καὶ εὐμορφα, χρώματος λευκοῦ καὶ λεῖα. Οἱ Ἰάπωνες ἐγνώρισαν τὴν πορσελάνην κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα, καὶ τὸ μυστικὸν τῆς κατασκευῆς τῆς ἀπεκαλύφθη ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 18ου αἰῶνος, περὶ τὸ 1709, ὑπὸ τοῦ Boattcher, ἀλχημιστοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Σαξωνίας, βασιλέως τῆς Πολωνίας, Αὐγούστου τοῦ Β'. Ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς ἐθεωρήθη ὡς μυστικὸν τοῦ

κράτους. Ἐν ἔτει 1756 ἐκτίσθησαν αἱ Sèvres, πόλις ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα, ἀλλὰ τὰ παλαιὰ σκευῆ δὲν εἶναι ἐκ πορσελάνης· εἶνε ἐκ φαβεντιανῆς ζύμης λεπτοτάτης καὶ λευκοτάτης. Ἡ κατασκευὴ τῆς σκληρᾶς πορσελάνης ἤρξατο ἐν Sèvres τῷ 1770.

Αἱ βιωματικαὶ Μουσουλμανικαὶ τέχναι περιορίζονται εἰς τὴν κεραμικὴν, ἀγνώστου εὐσεῆς τὴν πορσελάνης παρὰ τοῖς Μωαμεθανοῖς. Τὰ μεγάλα Περσικὰ δοχεῖα διακρίνονται διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἀρμονίαν τῶν χρωμάτων. Ὁ τάφος τοῦ Μωάμεθ εἰς τὴν Μεδίναν (707 μ.Χ.) εἶνε κεκαλυμμένος ἐκ πλακῶν κεραμοειδῶν, Ἡ μία τῶν εἰσόδων εὐρίσκεται εἰς τὸ μουσεῖον τῶν Σεβρῶν. Οἱ Μουσουλμᾶνοι ἱδρυσαν ἐργαστᾶσια φαβεντιανῶν σκευῶν, καταστάντων ὄνομαστῶν, ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ρόδῳ. Ἀλλὰ κυρίως περιορίζονται εἰς τὰ Ἰσπανο-μαυριτανικὰ φαβεντιανὰ ἀγγεῖα, τὰ κατασκευαζόμενα ἐν Μαλάγα, Βαλεντία κ.λ.π.

Ἐπὶ μᾶλλον καλλιτεχνικὴ ἦν ἡ Ἀραβικὴ ὑαλοφυγία.

(Ἔπεται συνέχεια)

[Ἡ «Πινακοθήκη» ἐμφανίζει νέαν ποιήτριαν, τὴν δεσποινίδα Αἰμιλίαν Κούρτελη. Κόρη ποιητοῦ, ἔχει ἀφθονα τὰ ποιητικὰ χαρίσματα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς δημοσιεύσεως τῶν κάτωθι ποιημάτων τῆς παραθέτομεν καὶ τὴν συμπληρῆ φυσιογνωμίαν τῆς. Σ. τ. Δ.]

ΕΛΑ ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ

Μὴ μὲ μαλώνης ποῦ γελῶ,
Καὶ ποῦ ἡ καρδιά μου χαίρει·
Μὴ θές τὸ χρῶμα τ' ἀπαλὸ
Ποῦ γύρω μ' ἔχει φέρει,

Ἡ ἀγάπη μας ἡ μυστικὴ
Βαθεῖα νὰ σκοτεινιάσῃ,
Κ' ἡ ροδόστέφανή μου αὐγὴ,
Μὴ θέλῃς νὰ βραδυάσῃ.

ὦ! ἀφνὸς με νὰ πετῶ
Σὲ σύννεφα γαλάζια
Καὶ ἀντὶ χρῶμα, νὰ κρατῶ
Σ' αὐὰ χέρια μου τοπάζια.

Κι' ἔλα νὰ παίξουμε κι' οἱ δυὸ
Μὲ πέτρες σμαραγδένιες
Κι' ἄσ' τὸ μνημοῦρι τὸ ψυχρὸ,
Γι' ἀγάπες νεκρωμένες.

Ἐλα ἔς τὸν πύργο τῆς χαρῆς
Ποῦ ἔχτισα γιὰ σένα
Κοὶ νάσαι σὺ ὁ βασιλεὺς
Στὸν πύργο καὶ σ' ἐμέν'.

ΜΠΟΡΕΙΣ;

Μπορεῖς, χλωμὲ τραγουδιστῆ, ποῦ ἔρωτα μοῦ τάξεις,
Ζωὴ χαρούμενη, τρελλῆ, μπορεῖς νὰ μοῦ χάρισῃς;
Κι' ἀντὶ τὰ γέροντες σκυθρωπὸς κι' αἰῶνια νὰ σκενάξῃς,
Στὴ λύρα σου χαρούμενος μπορεῖς νὰ τραγουδήσῃς;

Νὰ πάρῃς γέλοιο καὶ χαρὰ καὶ τῆς δροσιῆς σταγόνα,
Καὶ πύργ' ὄνειροφάνταστο, παύρηνο νὰ μοῦ χτίσῃς,
Ποτὲ ἔστ' αὐὰ μάτια νὰ μὴ ἴδῃ τὸν πάγο τοῦ χριμῶνα
Καὶ θρόνο, ἀπὸ σύννεφα γαλάζια, νὰ μοῦ στηθῃς;

Μπορεῖς, χλωμὲ τραγουδιστῆ, ποῦ χίλια δυὸ μοῦ λέγε
Τὰ μάτια σου τὰ ὄμορφα, γι' ἀγάπῃ ὄνειρομένη,
Ποτὲ τραγούδια νὰ μὴν πῆς, τραγούδια ποῦ νὰ χλαῖνε,
Κ' ἡ λύρα σου χαρούμενη νὰ ψάλλῃ ὅτε διαβαίνει;

Γιὰ μὲ νὰ χτίσῃς μιὰ ζωὴ ἀπ' τῶν ἀνθρώπων τὸ χροῖδι,
Ἄγνη σὰν φεγγαβολήμα, σὰν ἥλιον φῶς καθάρια,
Καὶ νὰ χῶ γιὰ ναοῦρισμα τὸ θεῖόν σου τραγούδι
Νὰ μοῦ θυμίτῃ τὴ ζωὴ καὶ ὄχι νεκρὰ κορυφάρια;

Στὸν κόσμο ποῦ ἐφρατάσθηκα μαζὶ μου νὰ πετάξῃς
Μπορεῖς, χωρὶς ἡ ἀγάπη σου ποτὲ νὰ κουρασθῇ;
Καὶ ἔστ' αὐὰ ταξίδι τὸ πολὺ, ποτὲ νὰ μὴ στενάξῃς,
Γιὰ λέγε μου, τάχα μπορεῖς, χλωμὲ τραγουδιστῆ;

ΑΙΜΥΛΙΑ ΚΟΥΡΤΕΛΗ

ΕΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ παρ' ἡμῶν κρητικὴ σήμερον δὲν εἶνε πολὺ εὐνοῦς πρὸς τὰ Ἡμερολόγια. Εἶτε διότι ἀντιπροσωπεύουν πλαισίως ἐποχῆς σύστημα, εἶτε διότι τὸ ἐμπόριον τὰ διεκδικεῖ ὅσον καὶ ἡ φιλολογία, ἀξιοῦνται βλεμμάτων μόνον ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον, ἐνῶ οἱ νεωτεριστὰὶ δὲν τὰ εὐρίσκουν ἀντόξια τῶν εὐρυτάτων βλῆψεων τῶν. Εἰς τὰ Ἡμερολόγια, εἶνε ἀληθῆς, συναντᾶ κανεὶς ὀνόματα μόνον ἀπαῖς τοῦ ἔτους ἀναφαινόμενα ἢ φυσιογνωμίας περιορισμένης, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀξίας.

Ἐν τούτοις εἰς τὰς πολλὰς σελίδας ἐνδὲς ἡμερολογίου δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ σταματήσῃ τις πρὸ εἰκοσι, τριάκοντα σελίδων, μελέτης καὶ ἐντυφίσεως ἀξίῳ.

Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου, τὸ πρῶτον ὄλων κατ' ἔτος ἐμφανιζόμενον, ἔχει καταστῆ πλέον ἀναπόφευκτος σύντροφος παντὸς γραφεῖου, πάσης αἰθουῆς, πολυτελοῦς ἢ πενιχρᾶς. Ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς διαδόσεως τῶν φιλολογικῶν ἔργων, τὰ Ἡμερολόγια ἐν Ἑλλάδι προσέφεραν ἀληθεῖς ὑπηρεσίας εἰς τὰ γράμματα. Ὑπήρξαν ἐπὶ σειράν ἐτῶν καὶ εἶνε καὶ σήμερον ἀκόμη τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα τὰ ὅποια μεταδίδάζουν τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν πανταχοῦ τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἰσχυροποιεῖν. Δὲν εἶνε κανεὶς βεβαίως τόσο ἀπλοῦς, ὥστε νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀντιπροσωπεύουν ὅλην τὴν σύγχρονον παραγωγὴν. Ἀλλὰ τὴν καθόλου φυσιογνωμίαν κατορθώνουν νὰ παρουσιάσῃ, ἄλλα σφριγγήλην, ἄλλα ὠρᾶν.

Τὸ ἐφετινὸν Ἡμερολόγιον τοῦ κ. Σκόκου εἶνε ὀγκώδες, ὡς πάντοτε. Ἡ καλλιτεχνικὴ ἴσως δὲν

ἔχει λόγους νὰ εἶνε ἐνθουσιασμένη ἐκ τοῦ ἀρτιφανοῦς τόμου, μετὰ τὰς ὀπαιτήσεις μάλιστα, ἃς σήμερον ὁ ἀνεπιτυγμένους κόσμος ἔχει. Ἀλλ' αὐτὸ καταντᾶ ζήτημα ἔχει τόσο τῆς καλαισθησίας ἐνδὲς ἐκδότη, ὅσον τοῦ... χρηματονομιῶν τοῦ.

Διηγήματα—ἱστορικὰ σημειώσεις—μεθυγραφήματα—ποιήσεις. Ἴδου τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ἐρίζοντος τοῦ Ἡμερολογίου Σκόκου.

Ἐκ τῶν διηγημάτων εὐχαρίστως ἀναγινώσκει τις τὸν «Μιλημένον ἑνορκον» τοῦ κ. Ξενοπούλου, τὴν «Ἐπάνοδον τοῦ Μονογενοῦς» Ἀραβικῆς ὑποθέσεως, ὅπως ὅλα τὰ διηγήματα τοῦ κ. Μεταξῆ Βουσορίτου, τὴν «Βασιλοπούλῃ» τοῦ κ. Ἀξιώτου, τὸν «Πανδρόλεγον» τοῦ κ. Παπαδιαμάντη, τῆς «Κακῆς μυροφόρας» τοῦ Νιρβάνου, τὴν «8ην Νοεμβρίου» εἰς Κρητικὸν ἰδιῶμα ὑπὸ τοῦ σεβ. ἀρχιεπισκόπου Ρεθύμνης, ὅστις δὲν φέρει μόνον στιβαρῶς τὴν ἀρχιερατικὴν μέτραν, ἀλλὰ μὲ πολλὴν χάριν καὶ τέχνην γρατῆ καὶ τοῦ διηγηματογράφου τὸν κάλαμον. Ἀναδημοσιεύονται ἐν τῆς «Πανακτοῦ» τὰ «Νυμφικὰ ὑποδήματα», κλείει δὲ ἡ σειρά μὲ τὸν «Τραγουδιστὴν» τοῦ κ. Χρηστοβασιλέως. Εἰς τὴν πρωτότυπον αὐτὴν παραγωγὴν δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ παρίδῃ τις τοῦ Τσέχω τὴν «Συκοφαντίαν», κατὰ θυμωσίαν μεταφράσιν τοῦ κ. Ἀγαθ. Κωνσταντινίδου.

Ἡ μεθυγραφία σκορπιζέται ἀρθρῶς ἀπὸ τὸν ἐκδότην, τὸν Σατανᾶν, ὅστις πολλὰκις μᾶς ἔτερψε μὲ τὰς εὐμεσετάτας ἡθογραφίας του.

Τὰ ἱστορικὰ σημειώματα τῶν κ.κ. Καράλη, Φιλαρέτου, Δραγάτη, Λαμπρινίδου, Γαλιάνη ποικίλλουσι τὰς σελίδας, ἀναμῆ μετὰ ποιημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ συμπαθέστερα βλέμματα ἐλκύουν δύο μυσικώταται ἐμπνεύσεις τοῦ Ἁγίου Θεῶν.

Δὲν εἶνε ἀρκετὰί τῶσι καλαῖ, σελίδες δι' ἐν Ἡμερολόγιον;

ΚΑΠΟΙΟΣ

[Ἡμεῖαι πένθους.—Τὸ ἀέτωμα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ οἱ ἀνδριάντες.—Ὁ παράφρων τῆς Λιθουανίας.—Ἐξ λευκὰ φέρετρα.—Ἡ δολοφονία τῆς ὁδοῦ Ἀγγέσκου.—Τὰ δάκρυα τῆς παρθενίας.—Τὰ πλατάγισμα τῶν χειλέων.—Νὰ μὴ βουκαθῆ! —Μία ἀνακομιδῆ.—Μνημόσυνον καλλιτέχνιδος.—Αἱ ἀνθρωποπαγίδες τοῦ Ζαχαροπλαστείου.—Père Lachaise.—Αἱ τεφροδόχαι καὶ οἱ σκόζωνες.—Τὸ φέρετρον πῶς χωρεῖ εἰς ἡμισὺ μέτρον.—Πῶς θ' ἀποθάνω.—Νεῦρα, νεῦρα, νεῦρα!

βλημένα μὲ μιαν μαύρην ταιρίαρ πένθους: Ὅλα φέρον μίαν σφραγίδα σκελετοῦ...

Ἦθελα νὰ μὴ ἔγραφα τίποτε σήμερον. Πολὺ σπαρῖως ἠσθάνθη τὴν ἀπορῆξιαν ἢ ὅποια τώρα τόσο μὲ πιεῖς! Ἀποσπῶ σελίδας ἐκ τοῦ ἡμερολογίου μου, τοῦ μηνὸς τοῦ ὁποίου κλείει σήμερον ὁ ἀπολογισμὸς, ἀ.λ.λ' ὅτι τὰ γέλλα εἶνε περιβε-

Ἐπὶ τὴν πρόβλῃα τοῦ Πανεπιστημίου γαυτίζονται δι' αἵματος αἱ σελίδες τοῦ Ἐὐαγγελίου. Παρὰ τοὺς ἔθρομαρτυρας, τὸν Ρήγαρ καὶ τὸν Γρηγόριον, μάρτυρες ἀλλοιοί πίπτουν τῆς ἱερωτέρας τῶν ἰδεῶν. Καὶ μία μελαρῆ σημαία σκιάζει τὸ ὑπερήφανον ἄετωμα, καὶ αἱ δολοφῶνοι σφαῖραι ἐγγίζουσι καὶ νεκρώνουσι καρδίας πιστεως...

Ὁ μονομανὴς ἔμπορος τῆς Λιθουανίας κατασυντρίβεται ὑπὸ τὸ ἀνάθεμα. Ἀλλὰ τὰς ψυχὰς ἁθῶν θνητῶν τίς θὰ ἐξευμενίσῃ; Καὶ τὰ βλέπω τὰ θήματα μαζῇ, ἀχώριστα καὶ ἐν

τῶ θαλάτῳ ὡς ἦσαν καὶ ἐν τῶ ἀγῶνι τῶ ἐθνικῶ, γὰ φέρωνται εἰς τὸ ἕστατον καταφύγιον τῆς ζωῆς.

Μαύρη συννεφιά βαρύνει τὴν ἀτμόσφαιρα. Ἡ γὰρ ἠπλώσε τὰς μελαρὰς πτέρυγας. Ἡ δένδροστοιχία, ἥτις εἶνε συνειθισμένη γὰ σκιάζῃ τὸ ἀνθηρότερον καὶ ἀριστοκρατικώτερον κάλλος. βωβή, συντετριμμένη βλέπει γὰ περνοῦν κάτω ἀπὸ τὰ ὄχρὰ φύλλα τῶν παλαιῶν δένδρων τῆς ἐξ λευκώτατα φέρετρα. ἀκούει ψαλλμῶδίας, ἐνῶ ἐν ρεῖμα λαϊκῶν ὀγκοῦται γύρω τῶν...

Καὶ προχθές ἢ ἀξίτη τοῦ νεκροθάπτου ἐνεφάνισε εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ὅσα γερνημένα —εἰδεχθῆ εἰκόνα τῆς ματαιότητος. ἦν φρορεῖ ἡ Μουσική με τοὺς φθόγγους τῆς...

Ἡ κόρη, δι' ἣν τόσαι ἀφιερώθησαν ποιητικαὶ σελίδες—καὶ τὸ πνευματικὸν κενοτάφιον εὑρηται ἐν τῇ «Ποικίλῃ Στοᾷ»—ἠγαρίσθη ὑπὸ τὸ χῶμα εἰς ἀμορφον σωρόν...

Καὶ ἀφοῦ παρταχόθεν με περιέζωσεν ὁ θάνατος—καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ ὑποπαιζόμενος διέτρεξε τὸν κίνδυνον γὰ γρωρίση ἐκ τοῦ σννεγυγῆ τὸν φοβερόν Γιγάντα: μάρτυρές μου αἱ σιδηραὶ ἐσχάροι τοῦ ζαχαροπλαστείου Γιαννάκη—ἀς ταξειδεύσωμεν χωρὶς γαῖλα καὶ χωρὶς γ' ἀφήσωμεν τὴν θαλλωρήν τοῦ δωματίου, εἰς Παρίσιον.

Ἦτο ἀπόγευμα Ἰουλίου, ὅτε με ἔνα φίλον μου, ὁ ὁποῖος κατὰ θλιβεράν σύμπτωσιν ἀγωνιᾷ καὶ αὐτὸς γὰ ἐκφύγη ἀπὸ τὰς σκελετώδεις χεῖρας τοῦ Χάρου, εἰσερχόμεθα εἰς τὸ κομητήριο Père Lachaise. Πάντοτε μοῦ ἀρδεύει, ἐκ ψυχικῆς διαθέσεως, γὰ περιφέρωμαι εἰς τάφοις. Τοὺς θεωρῶ ὡς μίαν παρηγορίαν δι' ἐμὲ ἀξίζουσι ὅσοι ἐν κήρυγμα ἐν ἐκκλησίᾳ, ὅσοι ἐν σονέττον τοῦ περιπαθεστέρου ποιητοῦ. Ἡ ἐπισκεψίς αὐτῆ ἢ πένθιμος, πολὺ περισσότερον μοῦ ἐπεβάλλετο ἐν Παρίσιον.

Μετὰ τοῦ φίλου μου διεσχίσσαμεν τοὺς κατηφείς δρομίσκους, τοὺς ἐστεφανωμένους με τοὺς στεφάνους τῆς Μνημοσύνης. Ἐστάθμευον εὐλαβῶς πρὸ τῆς κλαιούσης ἱτέας, ἢ ὅποια γέρνει εἰς τὴν μαρμαοίστην προτομὴν τοῦ ποιητοῦ τῶν «Νυκτῶν» καὶ σιγὰ-σιγὰ ἐφθάσαμεν εἰς ἐν ἰδιαιτέρον διαμέρισμα. Εἰς τοὺς τοίχους τετραγωνίδια μαρμάρια, ἐπάλληλα, με χρυσῶς συντόμους ἐπιγραφάς. Ἦτο τὸ τμήμα τῶν καιμένων νεκρῶν. Δίπλα οἱ ἀποτεθροτικοὶ κληῖροι. Ἡ Ἀμερική, ἥτις εἰδέχθη καὶ ἐγερίκενος

..

Ἄλλο φέρετρον. τοῦ κυλιθέντος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγγέσιμον, σῦρει τὰ πικρότερα δάκρυα, μητρὸς καὶ ἀδελφῆς. Ὁ ἐκδικητὴς γίνεται θῦμα! Ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα, γίνεται μάρτυς. Καὶ κατεβιβάσθη ὁ ζωηρὸς καὶ εὐχάριστατος νεανίας εἰς τὸν τάφον ἀλλὰ τὰ δάκρυα τῆς ἀδελφῆς εἶνε τόσῳ πολὺτιμα, τόσῳ ἐξιλαστήρια, ὥστε ἐλαφρότερον χῶμα δὲν θὰ ἐκάλυψε ἴσως νεκρόν.

..

Ὡ, τὰ νεῦρα αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὑπέστησαν ἐπικίνδυνον κλοισμόν. Ἡ κοινωρία ἔγινε νεορασθενής. Αἱ γλώσσαί πηραινοέρχονται, ἀναλύνουσι τὰ κοινωρικά καὶ ἐθνικά ζητήματα, τὰ σχολιάζουσι, τὰ κατακερματίζουσι καὶ ὑπὸ τῶν γλωσσῶν τὸ Βαβυλωνιακὸν πλατύγραμμα συντριβόρται ἀλαβάστρινα ὄνειρα, σεπτὰ ὀνόματα, πικρὰ καὶ καρδία. Ὁ θάνατος αὐτὰς τὰς ἡμέρας, ἂ, εἰργάσθη πολὺ καλὰ. Τὸ δρεπάνι του, ἀκούραστον, ἐβυθίσθη εἰς τὸ αἷμα. Καιρὸς γὰ τὸ ἀκορίση! Ἄς εὐχρηθῶμεν εἰς τὸν γηραιὸν Δυνάστην γὰ μὴ βασυθῆ.

..

Μία πένθιμος σκητὴ με ἔκαμε γὰ ἐνθνηθῶ ἐτὴ εὐτυχημένα.

Μία γλυκεῖα καλλιτέχνης, ἐν ἀριστοῦργημα τῆς φύσεως ζηλευτόν, μία μουσικὴ ἀρμονία, πρὸ τριετίας ἐνεκροῦτο. Τὴν εἶχα γνωρίση λιποθύμου σχεδόν, κάτωθεν τῶν Περτελῶν μαρμάρων, ὑπὸ τὴν σκιά τῶν Ἀραβρῶτων. Καὶ ἀπὸ τῆς νυμφικῆς παστάδος ἐξηπλώθη εἰς τὴν κληρὴν ἔξαφρα τοῦ θαλάτου.

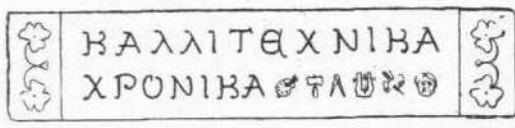
τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς ἐκμηδενίσεως τῶν νεκρῶν, τὸν ἀπλούστερον, ὑγιεινότερον, οἰκονομικώτερον καὶ ὀλιγώτερον πένθιμον, εὔρε καὶ ἐν Εὐρώπῃ συνηθόρους οὐκ ὀλίγους. Εἰς ἡμῖν μέτρον ἐπὶ τοῦ τοίχου ἔχετε τὸν νεκρὸν σας, χωρὶς γὰ σὰς βασιλίξῃ ἢ ἀθλία σκέψις τῶν σκολιῶν, τῆς σαπρίας, τῶν ἀναθυμιάσεων, χωρὶς γὰ ἔχετε μετὰ τρία ἔτη ἀνακομιδὴν λευγῶν καὶ κόκκαλα ἀποσαρκωμένα. Ἐχετε ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληες τὴν τεφροδόχον ὑδρίαν δὲ ρασθε γὰ τὴν ἔχετε καὶ εἰς τὸ σπῆτι σας, εἰς τὸ εἰκονοστόσιόν σας. Τὶ ὠραιότερον, ποιητικώτερον, ἀνθρωπινώτερον γὰ μὴ ἀποχωρήσετε τοῦ προσφιλοῦς σας προσώπου! Ἡ Ἐκκλησία ἀλλῶς τε ὀμιλεῖ περὶ τέφρας. οὔτε ὑποθέτω ὅτι συντείνουσι εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς οἱ σκόληκες καὶ τὰ φέρετρα. . . Οὐδὲν δὲ εὐγείεστερον γὰ ἐγείρωμεν ὑπερῶφηλα μνημεῖα, θέτοντες ἐμπροσθεν αὐτῶν τὴν κάλην τῆς τέφρας.

Πάντοτε ἐκνήρῃθη ἐπὶ τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν. Ἄλλὰ τί ὠφελεῖ! Ἐφ' ὅσον δὲν εἰσάγονται καὶ παρ' ἡμῖν οἱ κληῖροι, πῶς γὰ κατὰ κατὰ! Καὶ ἕστατον ἐντολήν ἂν ἀγῆση, οἱ οἰκτεῖοι καὶ κληρονομοὶ θὰ εὑρεθοῦν πρὸ τῆς ἀφεικτοῦ ἀνάγκης γὰ μὴ ἔκτελέσουσι τὴν ἐντολήν, καίτοι ἕστατον, ἐλλείψει μέσων. . . Βλέπετε ὅτι παντοῦ ἔχουσι γὰ κάμουσι τὰ μέσα, ἔστω καὶ ἐν πρόκειται γὰ χωθῆτε μέσα. . . εἰς τὸν τάφον, ἔστω καὶ ἐν ἐπιθυμῆτε γ' ἀπαλλύξητε τὸν κόσμον ἐνὸς ἀηδοῦς θεάματος καὶ τὸν ἴδιον ἐαυτὸν σας μιᾶς οἰκτρῶς συνεισίας τοῦ θαιάτου. Ἡ ἐκμηδενίσις δὲν με φοβίξει. Ἄλλὰ τί γὰ σας εἰπῶ. . . Ἄμα συλλογίζομαι τί θὰ γείνη ἅμα ταγῆ τὸ σῶμα μου—τὸ ἰδικόν μου ὅπως καὶ τοῦ ἰδαρικώτερου παρθερικοῦ πλασματος—τί περιβάλλουσι θὰ σνναρτήση. τί οἰκτρὰ σνναυλία θὰ ὀρχῆται ἐπὶ τῆς ἀδραστοῦς ἔλης. τί θὰ γείνουσι ὑπὸ τὴν ἔρπουσαν ταξιαρχίαν τῶν σκολιῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ στόμα: ὦ, θέλω τότε περισσότερον γὰ ζῆσω, καὶ ἂν ἐπιστῆ ἢ στιγμὴ ἡ Μοῖρα μου γὰ ἐπικλώση τὸν θάνατον, προτιμώτερον γὰ χαθῶ εἰς μίαν πυρκαϊάν, ἐλλείψει ἀποτεθροτικοῦ κληῖρου. . .

Καὶ τώρα, θὰ ζητήσω συγγνώμην ἀπὸ τὰς εἰασιθῆτους ἀγαγνώστριας μου διότι ἐτάραξα τὴν γαλήνην τοῦ πνευματικοῦ τῶν ὀριζοτόου με θέματα ἐκνευρίζοντα, μὴ συμβιβαζόμενα ποσῶς οὔτε με τὸ ἔαρ τοῦ προσώπου τῶν, οὔτε με τὸ σπρίγος τῆς καρδίας τῶν. Ἄλλ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ ἥλιος δὲν μᾶς περιέβαλε με τὸ ἀκτινωτόν τῆς Δόξης του, καὶ αἱ σταγόνας, κατάψυχροι, πένθιμοι, περιέλουσι τὴν πόλιν, ἃς με συγχωρήσουσι ἂν περιώρῃσι τὴν καρδιά μου εἰς τὰ ἀσφυκτικὰ θωρακικὰ δεσμά, καὶ

ἀφῆκα γὰ κυριαρχήσουσι τὰ νεῦρα μου, τὰ φοβερά μου νεῦρα. . . Ὅλαι αἱ ἀγαγνώστριαί μου εἰδεύρουσι πολὺ καλὰ τὴ θὰ εἰπῆ νεῦρα καὶ συνεπῶς θὰ μοῦ δώσουσι τὴν χαριτωμένην συγγνώμην τῶν.

ΔΑΦΝΙΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ «Νέα Σκητὴ» καὶ τὸ Βασιλικὸν θέατρον ἀνεπέτασαν τὸς αὐλαίαις σχεδὸν συγχρόνως. Ἡ «Ἀλκιστὴς» τῆς Ν. Σκητῆς, ἀφῆκε ζωηρὰς ἐντυπώσεις Ἡ μεταφράσις εἰς νεοελληνικὴν ἀνάμικτον, ἦτο ἰδέα πολὺ ἀτυχῆς. Ὑπῆρξαν σκηναί, καθ' ἃς εἰν δὲν ἠμπόδιζεν ἢ ἀμφίεσις, θὰ ἐνόμιζε τις ὅτι ἤκουε τὸν «Ἀγαπητικὸν τῆς Βοσκοπούλας». Δὲν εἶνε δυνατόν γὰ ἐννοηθῆ ἐπὶ τέλους, ὅτι τὰ ἀρχαῖα δράματα εἶνε ἀρχαῖα μόνον, καὶ ὅτι κάθε νεωτεριστικὴ μεταβολὴ ἔχει σκοπέλους ἐπὶ κινδύνους; Μία μετάφρασις εἰς καθαρεύουσαν, ἀνευ ὑπερβολῶν καὶ τὸ ἔργον θὰ καθίστα νουητόν εἰς τὸν πολὺν κόσμον καὶ τὸ κάλλος τῆς γλώσσης δὲν θὰ ἠκρωτηριάζετο. Ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν, ἢ δεσποινὴς Εἰμκρμένη Σανθάκη καίτοι πρῶτην φορὰν ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ σκητῆς, ἐπαίξεν ὑπὲρ πᾶσαν προσδοκίαν, πολὺ ἐπιτυχῶς. Εἶνε ἠθοποιὸς μεγάλου μέλλοντος. Ἡ θεατρικὴν πολὺ καλὴ ἐπίσης. Ὁ κ. Ν. Παπαγεωργίου περιπαθῆς, ἀπαγγέλλει ὀρθῶς, ἀλλ' εἰς τοὺς βηματισμοὺς καὶ εἰς τὰς μερικὰς ἐκρήξεις πάθους ἀπικακρύνεται τῆς τέχνης. Ὁ κ. Λέων ὡς Ἡρακλῆς ἠγνώθησε ἀρκετὰ καλὰ τὸ μέρος του. Περὶ τῶν ἄλλων ἠθοποιῶν, ἐλάχιστος δύναται γὰ γίνη λόγος.

Ἡ σκηνοθεσία ἀρίστη. Σπανίως εἰς Ἑλλ. θέατρον παρετηρήθη τόση ἱστορικὴ ἀκρίβεια εἰς διακόσμησιν σκητῆς καὶ εἰς τὰς ἀμφίεσεις. Ἡ μουσικὴ τοῦ Γλοῦκ, ἀνταξία τοῦ ἔργου.

Ἡ «Ν. Σκητὴ» ἔθεσεν ἤδη ἀσφαλῆ θεμέλια. Στίγγομεν τοῦ ἰδρυτοῦ τὴν χεῖρα, ἢ ὅποια πολὺ εἰργάσθη διὰ τὴν ἐπιτυχίαν.

Ἡ ἐναρξίς τοῦ Β. θεάτρου ἦτο τυπικὴ. Ὁ κόσμος ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν γὰ περιεργασθῆ ἀνέτως τὸ νέον θέατρον, ἀκροώμενος συγχρόνως καὶ μουσικῆς ἐτελέσεως τεμαχίων τινῶν. Μία εἰσαγωγικὴ ὀμιλία ἦτο ἀπαραίτητος, ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ κ. Βλόγος δὲν εἶνε πλέον διευθυντὴς τοῦ Β. θεάτρου.

Ἡ Ρεζάν ἐνεφανίσθη διὰ τῆς Madame Sans—Gène. Εἰς τὴν σκητὴν ἐν τῇ β'. πράξει τῆς λογομαχίας καὶ κατὰ τὴν γ'. πράξιν συνήρπασε τοὺς ἀκροατάς. Παίξει με πολλὴν φυσικότητα, δὲν δύναται ὅμως γὰ συγκριθῆ με τὴν Βερνάρ, ἢ τὴν Δουζε, ἢ τὴν Σέρμκ, αἵτινες στεφρῶς κρατοῦν τὰ σκῆπτρα τῆς νεωτέρας σκητῆς.

ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ

λειαν Φλω.α και από τους κ. κ. Φρ. Αριστέα και Στ. Ξενοπούλου...

Νεολόγος Αθηνών. Σ. Σπυριδωνίδης.

Εξεδόθησαν εις κομψότατον τεύχος αι «Εντυπώσεις τής Ζωής» διηγήματα...

Σπύρας.

ΜΜΜ

Β. Μανής

Αγαπητέ μοι

Σήμερον έλαβον τας «Εντυπώσεις τής Ζωής». Σε συγχαίρω. Έν τή αναγνώσει των ήσθάνθη...

Αντώνιος Α. Ροντήρης

ΜΜΜ

Φίλε κ. Καλογερόπουλε

Εις τὰ χαριτολογημάτά σας — τας «Εντυπώσεις τής Ζωής» — διαδιέπω σοβαράς αξιώσεις...

πλεῖσται φράσεις του Ευαγγελίου είναι κτήμα πλέον τής γλώσσας του λαού...

Κ. Ζάμπας δ. φ.

Όπότεν ιδώ τον τίτλον: Διηγήματα, ζητώ τήν ύπογραφήν τής Δδος Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου...

Αχιλλεύς Νέης

Φίλιππε

Ανέγνωσα τας «Εντυπώσεις τής Ζωής» σου, αίνεις εάν είνε πραγματικά σκληρά με ήρωα...

Διαγείρει τον αναγνώστην με τήν ολοζώντανον περιγραφήν τής ζωής του σπύζοντος και καλλομένου...

Εάν αυται είνε αι πραγματικά έντυπώσεις τής ζωής σου, τί να σου είπω... ή ώραία και ποιητικώτατη...

Χαίρε

Σ Ζωγραφίδης

Υπό του συναδέλφου και διευθυντού του ώραίου και καλλιτεχνικωτάτου περιοδικού «Πανακοθήκη» κ. Καλογερόπουλου...

Τὰ διηγήματα του κ. Καλογερόπουλου ή μάλλον αι έντυπώσεις τής ζωής του είνε ζωντανά ήθογραφαί και δράματα...

Νέα Εφημερίς Κωνσταντινου.

Ν. Ροντήρης

ΑΝΔΡΙΑΣ ΔΩΔΕ. — Δίαν προσεχώ: ο Αλαό-σος Διδέ, ο γλυκίος μυθιστοριογράφος...

ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΕΛΛ. ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ. — Υπό του έν Παρισίαις μονίμως εγκατεστημένου Έλληνοσ...

ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΛΟΜΒΑΡΔΟΥ. — Έν τω α' φύλλω τής «Πανακοθήκης»...

Ο ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΑΓ. ΜΗΝΑ. — Υπό τον τίτλον αυτόν εδημοσιεύθη εκ φωτογραφίας ή εικόν...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΡΟΣΑΛΕΝΤΗΣ. — Έν προηγουμένω φύλλω τής «Πανακοθήκης», ο κύριος Σ. Δε Βιάζης...

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ: Λόγος κατά τήν άπονομήν των βραβείων του έν έν Κερκυρά Καλλιτεχνικού Βιοτεχνικού Συλλόγου.

ρία: πλήρες συγκινητικών επεισοδίων. Χάριν του σκοπού, το έργον εγράφη εις γνησίαν δημοτικην γλώσσαν...

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ

Συμπλήρωμα του «Έγκυκλοπαιδικού Λεξικού». Έκδότης Γ. Μπάρι. Υπό του έν Βαίταγε τής Αιγύπτου φίλου ήμων κ. Γ. Καζώτη...

Υπό τον τίτλον «Σπινθήρ» άγγέλλεται υπό τής έν Χανίας λογίας δεσποινίδος Αρτεμισίας Λανδράκη ή έκδοσις...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

— Εις το τελευταίον φύλλον του Studio τής 15 Νοεμβρίου ή κ. Ισαβέλλα Anderton δημοσιεύει μελέτην...

Άγγέλλονται βιβλία, ώς αντίτιπον ή θελε σταλή εις τήν Διεύθυνσιν.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΗΣ "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ",
ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟΝ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

"ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ",

Τὸ "ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ", ἔργον
Ν. Γύζη. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα δρ.
3. Ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου (carton) δρ. 4.

Οἱ "ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ", δράμα Φρ.
Κοππέ, (Σελ. 24) Δρ. 1. Ἐπὶ Ὀλλανδι-
κοῦ χάρτου δρ. 2. Μετάφρασις Α. Θέρου.

"ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ",
Διηγήματα εἰκονογραφημένα Δ. Ι. Κα-
λογεροπούλου Τυπῶνται 2 δρ. Διὰ τοὺς
συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» δρ. 1. 40.

Η "ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ",

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΕΥΧΗ

Ἐν Ἀθήναις.—Εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐ-
στίας», Ἐλευθερουδάκη, Μπέκ, Μιχ.
Σαλιβέρου καὶ Χρ. Σαλιβέρου.

Ἐν Πειραιεῖ.—Εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον Γεωργ.
Ἀλεξάκη, ὁδὸς Ἀθηνᾶς.

ΚΑΒΡΑΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

— Ὀδὸς Σταδίου 56. —

Ὁ καλλιτέχνης κ. Κάβρας παρασκευάζει τε-
λειοτάτας φωτογραφίας. Τὸ φωτογραφεῖον του ἐγέ-
νετο τὸ ἐντεκμηριον τῶν Ἀτιθίδων. Αἱ συμπα-
θέστεραι καλλοναὶ παρελαύνουν πρὸ τοῦ φακοῦ
τῆς μηχανῆς του. Τὴν τέχνην τοῦ κ. Κάβρας ἐτί-
μησαν ἐπανεπισημάντως οἱ Α. Μ. οἱ Βασιλεῖς μας,
ἡ Μ. Δ. Μαρία μετὰ τοῦ Μ. Δ. καὶ ὁλος ὁ καλ-
λιτεχνικὸς κόσμος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΑΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ὀδὸς Ἑρμοῦ 59 (ἐντὶς τοῦ προαυλίου).

Ἐπὶ δωδεκαετίαν ἐργασθεὶς εἰς τὸ κατάστημα
Χουτοπούλου, ἀναλαμβάνει ἐπικολλήσεις πολυτι-
μων ἀντικειμένων, κατασκευὴν παισίδων, ἐργο-
χείρων διὰ τὰ παρθεναγωγεῖα, ἐπιχρυσώσεις κτλ.

Βιβλιοδετετεῖον Μιχ. Ἀργιώτου ἐν ὁδῷ Κο-
ραῆ 5. Τελεῖα ἐργασία.

Πωλεῖται εἰς συμφέρονσαν τιμὴν κλειδοκῆ-
βαλον demi queue ἐν ἀρίστη καταστάσει Πλη-
ροφορίας δίδει τὸ γραφεῖον τῆς «Πινακοθήκης».

"ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΩΝ",
1901

Ἐκτακτον τεῦχος περιέχον 56 φωτοτυ-
πίας καὶ 33 τοιχογραφίας τῶν ἔργων τῆς
Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῶν Φιλοτέχνων, μετ'
ἄρθρων καλλιτεχνικῶν, συνεργασία τῶν κ. κ.
Κλ. Ραγκαβῆ, Γ. Ἀμπελά, Καλλιόπης
Κεχαγιά, Δ. Γρ. Καμπούρογλου, Ἄλ. Φι-
λαδελφέως, Δ. Ι. Καλογεροπούλου, Σ.
Μαρτζώκη, Γ. Πώπ, Ζ. Παπαντωνίου, Γ.
Μωραΐτινη, Α. Καρκαβίτσα, Γ. Στρατάγη.

Ὀλίγα ἀντίτυπα ὑπολειφθέντα πωλοῦνται
εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Πινακοθήκης» ἀντὶ δρ. 4
ἕκαστον. Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ τιμῇ εἰς χρυσόν,
προπληρωτέα. Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πι-
νακοθήκης» μόνον δρ. 3.

Παραδίδονται μαθήματα Γερμανικῆς εἰς
ἀρχαρίους καὶ μὴ. Τιμαὶ συγκαταβατικάι. Πλη-
ροφορίαὶ ὁδὸς Λαυδίου ἀριθ. 3. (Συνεκία
Πλάκας).

Ἐργοστάσιον πλαστικῆς Ἀδελφῶν
Ροδίου. Ὀδὸς Βουλῆς.

Χοροδιδασκαλεῖον Ἀ. Ἀρδρεοπούλου.
Πλατεία Κίργγος.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΞΕΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Θ. ΙΣΣΑΡΙΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΤΑΤΟΝ ΤΩΝ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SPLENDID

Ἐστιατόριον τοῦ αὐτοῦ ξενοδοχείου.

Μέγισται αἴθουσαι ἠλεκτροφώτιστοι.

Μουσικὴ τρίς τῆς ἐβδομάδος.

Δίδονται οἰκογενειακὰ γεύματα.

Supper μετὰ τὸ τέλος τῶν θεατρικῶν
παραστάσεων.

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

Α·Ι· ΛΑ·Ι·Φ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΖΑΒΟΡΙΤΟΥ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ—ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Τὸ ἐλκυστικώτερον κέντρον ἀνα-
ψυχῆς. Ἡ γενικὴ συνάντησις τῶν πε-
ριπατητῶν. Ἀπειρία εἰδῶν ζαχαροπλα-
στικῆς. Ἡ ἰδιοτροπωτέρα ἀπαιτήσεις πλη-
ροῦται ἐν τῷ ζαχαροπλαστεῖῳ Αἰ·Λαἰ·Φ.